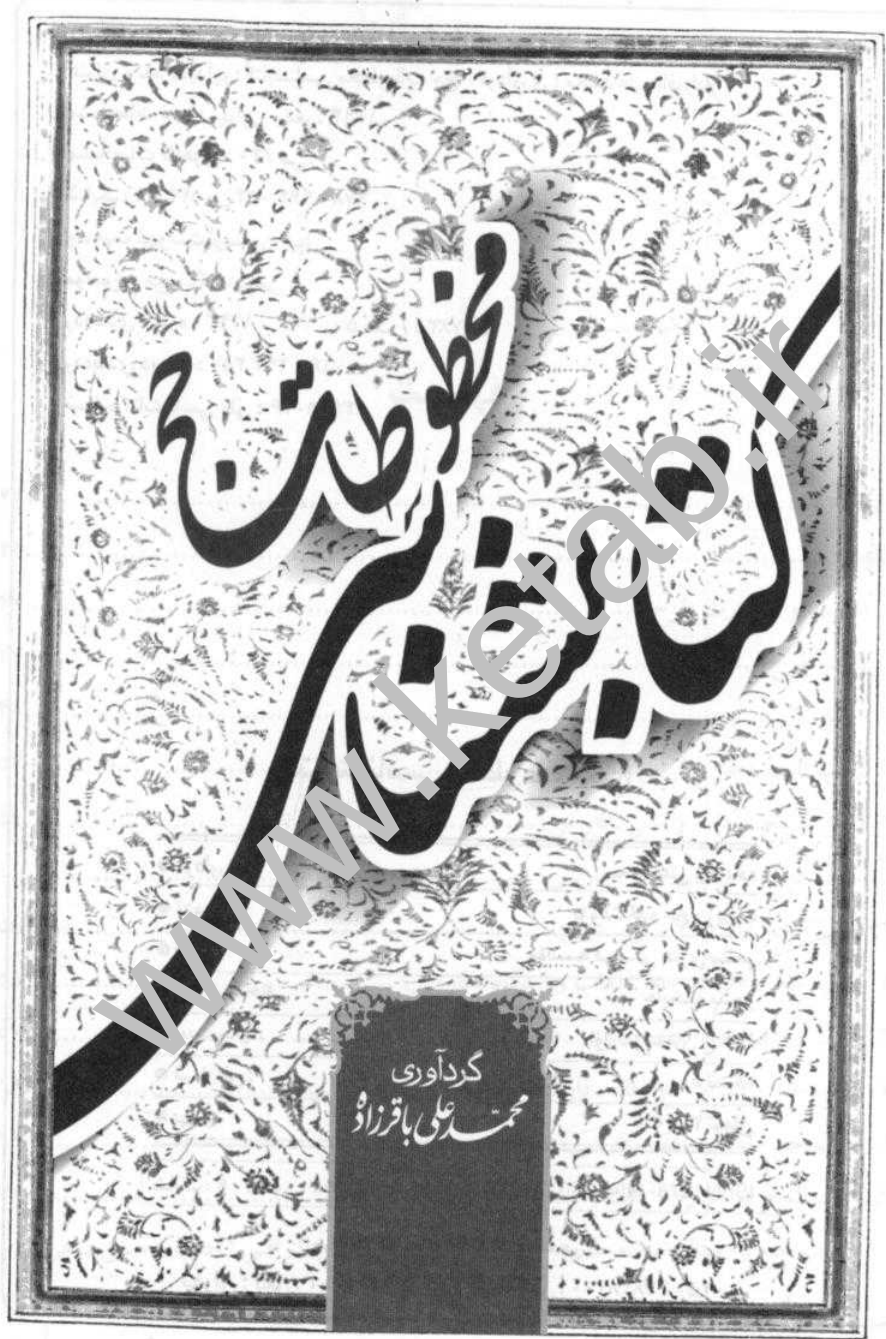

خط مشق

www.ketab.ir

کرد آوری
محمد علی باقرزاد

سرشناسه: باقرزاده، محمد علی، ۱۳۵۴ -، گردآورنده
 عنوان و نام پدیدآور: کتابشناسی مخطوطات حج / گردآوری: محمد علی باقرزاده.
 مشخصات نشر: تهران: مشعر، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری: ۸۴۰ ص.
 شابک: ۹-۵۴۴-۵۴۰-۹۶۴-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع: حج -- کتابشناسی
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۱۳ ب ۵ الف / ۷۸۳۵ Z
 رده‌بندی دی‌ریبی: ۳۵۷ / ۲۹۷ / ۰۱۶
 سما: کتابشناسی ملی: ۳۶۵۵۰۷۶

کتابشناسی مخطوطات حج

گردآورنده:	محمد علی باقرزاده
تدوین:	پژوهنده حج و زیارت
ناشر:	مؤسسه فرهنگی مشعر
چاپ و صحافی:	چاپخانه مشعر
نوبت چاپ:	اول - رستخیز ۳۹۳
شمارگان:	۵۰۰ نسخه
بها:	۲۴۰۰۰ تومان

شابک: ۹-۵۴۴-۵۴۰-۹۶۴-۹۷۸ ISBN: 978-964-540-544-9

مراکز پخش و فروشگاه‌های مشعر:

تهران: تلفن: ۰۳-۶۴۵۱۲۰۲۱ / قم: تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۳۸۴۰۰

فهرست

۴۳.....	دیباچه
۴۵.....	مقدمه
۴۶.....	اهمیت و ضرورت طرح
۴۷.....	فوائد طرح
۴۸.....	روش کار
۵۳.....	۱. آداب الحج (فقه - فارسی)
۵۴.....	۲. آداب الحج (آداب و سنن - فارسی)
۵۴.....	۳. آداب الحج (آداب و سنن - فارسی)
۵۴.....	۴. آداب الحج (آداب و سنن - عربی)
۵۵.....	۵. آداب حج = مناسک حج (آداب و احکام - فارسی)
۵۷.....	۶. آداب و ادعیه حج (فقه جعفری - فارسی)
۶۸.....	۷. آداب حج = اسرار حج (فقه - فارسی)
۶۹.....	۸. آداب حج (آداب و فقه - فارسی)
۷۰.....	۹. آداب الحج و أسرارہ (آداب و سنن - عربی)
۷۰.....	۱۰. آداب حج و اعمال مدینه مشرفه = تلخیص أسرار الحج للتراقی (آداب و سنن - عربی و فارسی)
۷۱.....	۱۱. آداب حج و عمره (فقه - فارسی)

۱۲. آداب الحرمين (آداب و سنن - اردو)..... ۷۱
۱۳. آداب زیارت (آداب و سنن - فارسی)..... ۷۲
۱۴. آداب عید قربان و عید فطر (آداب و سنن - فارسی)..... ۷۲
۱۵. آداب و اعمال و مراسم دینی (فقه جعفری - فارسی)..... ۷۳
۱۶. الإبتهاج بمناسک الحاج (فقه حنفی - عربی)..... ۷۳
۱۷. أبنية الكعبة = مفرحة الأنام فی تأسيس بیت الله الحرام (تاریخ و جغرافیا - عربی)..... ۷۴
۱۸. أبيان ابن المقرئ فی الدماء الواجبة فی الحج و العمرة (فقه منظوم - عربی)..... ۷۵
۱۹. نارة الرغيب و التشويق إلى المساجد الثلاثة و البيت العتيق (تاریخ - عربی)..... ۷۵
۲۰. الإثناء شرية (فی الحج) = الاثنا عشرية المحجية (فقه - عربی)..... ۷۶
۲۱. أجوبة مسائل ابن سدره (فقه - عربی)..... ۹۹
۲۲. أجوبة مسائل ابن سدره (فقه - عربی)..... ۱۰۳
۲۳. أجوبة مسائل ابن طراد (فقه - عربی)..... ۱۰۴
۲۴. أجوبة مسائل ابن فروج (باسم فقه - عربی)..... ۱۰۵
۲۵. أجوبة مسائل المدنی (فقه - عربی)..... ۱۰۶
۲۶. أحاديث فی فضل الحج (حدیث - عربی)..... ۱۰۸
۲۷. احکام حج (فقه - فارسی)..... ۱۰۹
۲۸. احکام حج (فقه - فارسی)..... ۱۰۹
۲۹. احکام الحج لأهل كل فجّ (فقه - عربی)..... ۱۱۰
۳۰. احکام سهلة در اعمال حج و عمره (رساله...) (فقه - فارسی)..... ۱۱۰
۳۱. احکام الطواف (فقه - عربی)..... ۱۱۱
۳۲. احکام الطواف (فقه - عربی)..... ۱۱۲
۳۳. احکام العمرة (فقه - عربی)..... ۱۱۳
۳۴. احکام فقه (فقه - فارسی)..... ۱۱۴
۳۵. أحوال بیت الحرام (رسالة فی...) (تفسیر - عربی)..... ۱۱۴
۳۶. أخبار حسینه در اخبار مدینه (تاریخ و جغرافیا - فارسی)..... ۱۱۵

۳۷. أخبار مكة المشرفة و ما جاء فيها من الآثار (تاریخ، عربی) ۱۱۷
۳۸. أدعية الحج و العمرة و ما يتعلق بهما (أدعية و أذکار - عربی) ۱۱۷
۳۹. [أدعية مناسك الحج] (أدعية و آداب - عربی) ۱۱۸
۴۰. أدعية و اعمال حج (دعا - عربی) ۱۱۹
۴۱. أربعون حديثاً في فضائل الحج و العمرة (حديث - عربی) ۱۱۹
۴۲. الإرتسامات اللطاف في خاطر الحاج إلى أقدس مطاف (سفرنامه دینی، تاریخ و جغرافیا - عربی) ۱۱۹
۴۳. أرجوزة في الحج (فقه منظوم - عربی) ۱۲۰
۴۴. أرجوزة في الحج و الجهد (فقه منظوم - عربی) ۱۲۰
۴۵. أرجوزة في رحلة الأناسيم إلى الحج (سفرنامه منظوم دینی - عربی) ۱۲۱
۴۶. إرشاد الأناسيم إلى شرح فيض الملك المنعم (فقه - عربی) ۱۲۱
۴۷. إرشاد السالك إلى أفعال المناسك (فقه مالک - عربی) ۱۲۲
۴۸. إرشاد السالك في شرح دليل المناسك (فقه - عربی) ۱۲۲
۴۹. إرشاد المسترشدين = مناسك الحج (فقه - فارسی) ۱۲۳
۵۰. أركان الحج (فقه - فارسی) ۱۲۴
۵۱. إزالة الغشاء عن حكم طواف النساء بعد العشاء (فقه مالکی - عربی) ۱۲۴
۵۲. اسامي اماكن حجاز (جغرافیاي مذهبی - فارسی) ۱۲۵
۵۳. استلام الحجر (فقه - عربی) ۱۲۵
۵۴. أسرار الحج (اسرار عبادات - عربی) ۱۲۶
۵۵. أسرار الحج (اسرار عبادات - عربی) ۱۲۷
۵۶. أسرار الحج (اسرار عبادات - عربی) ۱۲۷
۵۷. أسرار الحج (فلسفه احکام - عربی) ۱۲۷
۵۸. أسرار الحج = آداب حج (مختصری در...) (آداب و سنن - فارسی) ۱۲۸
۵۹. اسرار الزكاة والصوم و الحج (فقه جعفری - عربی) ۱۲۸
۶۰. أسرار مناسك الحج (رسالة فی...) (فلسفه احکام - عربی) ۱۳۰

٦١. إسعاد آل عثمان المكرّم ببناء بيت الله الحرام (فقه حنفى - عربى) ١٣١
٦٢. الإشارة إلى حج التمتع والزياره (فقه - عربى) ١٣٢
٦٣. أشرف المسالك فى المناسك (فقه حنفى - عربى) ١٣٢
٦٤. الأضحىة (فقه - عربى) ١٣٣
٦٥. الأضحىة (فقه - عربى) ١٣٣
٦٦. اظهار ما عندى بمنسك الفاضل الهندى (فقه - عربى) ١٣٤
٦٧. اعد از مكى (سفرنامه منظوم - فارسى) ١٣٥
٦٨. السلام للماء الأعلام ببناء المسجد الحرام (تارىخ و معمارى - عربى) ١٣٦
٦٩. اعمال حج (فقه - عقائد - عربى) ١٣٩
٧٠. اعمال حج (فقه - عربى) ١٣٩
٧١. اعمال حج (فقه - عربى) ١٤٠
٧٢. الأعمال المستحبة لأهل مكة مع دعاء الصّحيفة ليوم عرفة ودعاء آخر ليوم عرفة من سيد الشهداء والأعمال والزّيارات للمدينة وما يتعلق بها ودعاء الندبة فى آخرها (رسالة فى ...) (ادعية و آداب - عربى) ١٤١
٧٣. الأعمال المستحبة للأماكن المتبركة فى مكة المكرمة والمدينة المنورة = أعمال أماكن مكة ومدينة (ادعية و آداب - عربى) ١٤٢
٧٤. أفضلية ما بين مكة والمدينة (قصص - عربى) ١٤٢
٧٥. أفعال الحج (فقه - فارسى) ١٤٣
٧٦. أفعال حج التمتع (فقه - عربى) ١٤٣
٧٧. أقانيم = مناسك حج (فقه - فارسى) ١٤٤
٧٨. أقسام حج (فقه - فارسى) ١٤٥
٧٩. أقل ما يجب معرفته من أحكام الحج والعمرة = نيات الحج والعمرة = مناسك الحج (فقه - عربى) ١٤٦
٨٠. أقل المدة بين العمرتين = رسالة فى العمرتين (فقه - عربى) ١٥٠
٨١. أقل الواجبات فى حج التمتع (فقه - عربى) ١٥٢

۸۲. انتخاب الزاد (فقه - فارسی) ۱۵۳
۸۳. الإنعام التام بالرحلة إلى بيت الله الحرام (سفرنامه دینی - عربی) ۱۵۴
۸۴. الأنوار البدرية = المناسك الحيدرية في مناسك الحج (فقه - اردو) ۱۵۴
۸۵. الأنهار الأربعة في ردّ اعتراضات باصيرين في مرمی جمرة العقبة (فقه - عربی) ۱۵۵
۸۶. أنيس الحجاج = سفرنامه حج (سفرنامه دینی - فارسی) ۱۵۵
۸۷. أنيس القاصدين في مقامات الحاج والمعتمرين (اسرار عبادات - فارسی) ۱۵۷
۸۸. إيضاح الحج - في حكم صلاة القادمين إلى مكة في أول ذي الحجة (فقه - عربی) ۱۵۹
۸۹. الإيضاح في مناسك (فقه شافعی - عربی) ۱۶۰
۹۰. إيقاظ البشر في اجزاء اضلال أرى المشعر (فقه - فارسی) ۱۶۱
۹۱. باغ قاب قوسين = سفرنامه - رستم شريفين و بيت المقدس و ديگر مقامات متبركه (سفرنامه دینی - عربی) ۱۶۱
۹۲. باب حج النبي و عمرته (مقتبس من سفر السادة) (احاديث فقهي - عربی) ۱۶۲
۹۳. بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار (حديث - عربی) ۱۶۲
۹۴. البحر العميق في العمرة والحج إلى بيت الله العتيق (فقه حنفی - عربی) ۱۶۳
۹۵. بداية السالك في نهاية المسالك في شرح المناسك (فقه - حنفی - عربی) ۱۶۳
۹۶. بدیعة الهدى لما استيسر من الهدى (فقه حنفی - عربی) ۱۶۴
۹۷. بزم غريب (سفرنامه دینی - فارسی) ۱۶۵
۹۸. بلغة المحتاج في مناسك الحاج (فقه - عربی) ۱۶۸
۹۹. بلوغ المرام بالرحلة إلى البيت الحرام (سفرنامه منالی زيادی) (سفرنامه دینی - عربی) ۱۶۹
۱۰۰. بوادی اللطائف بوادی الطائف (تاریخ - عربی) ۱۷۰
۱۰۱. بهجة العابدين بثواب الطواف في ذي القعدة سبعين (مواعظ، عربی) ۱۷۱
۱۰۲. بهجة النفوس و الأسرار في تاريخ دار هجرة المختار (تاریخ - عربی) ۱۷۱
۱۰۳. بيان الحج عن الغير (فقه - عربی) ۱۷۵
۱۰۴. بيت الشرف (فقه - عربی) ۱۷۵
۱۰۵. تاج المفرق في تحلیه علماء المشرق (سفرنامه دینی - عربی) ۱۷۷

١٠٦. تاريخ مشعشعيان = الرحلة المكية (سفرنامه ديني - عربي)..... ١٧٩
١٠٧. تبصرة الناسكين (فقه - عربي)..... ١٨٠
١٠٨. تبيان الأحكام للخطب في المشاعر العظام في الحج الحرام (فقه - عربي)..... ١٨١
١٠٩. تحرير تنقيح التبيان في تقرير توضيح مسائل خامس الأركان (فقه - عربي)..... ١٨١
١١٠. تحفة الأكياس في تفسير قوله تعالى «إن أول بيت وضع للناس» آل عمران: ٩٧ (تفسير - عربي)..... ١٨٢
١١١. تحفة الحجاج (فقه شيعي - عربي)..... ١٨٣
١١٢. تحفة الحجاج = تحفة الحجاج والمعتزمين (فقه - فارسي)..... ١٨٣
١١٣. تحفة الحرمين وسعادة الدارين (سفرنامه ديني - فارسي)..... ١٨٤
١١٤. تحفة الحرمين (سفرنامه ديني - فارسي)..... ١٨٥
١١٥. تحفة الحرمين مسائل و مناقب منظوم - فارسي)..... ١٨٦
١١٦. تحفة الحرمين (مثنوي ديني - فارسي)..... ١٨٧
١١٧. تحفة الحرمين ومفاخر الثقات (ادب ديني منظوم - فارسي)..... ١٨٨
١١٨. تحفة الخيرة في أحكام الحج والعمرة - فارسي)..... ١٨٩
١١٩. تحفة السرائر (فقه - عربي)..... ١٩٠
١٢٠. تحفة العراقيين (سفرنامه منظوم ديني - فارسي)..... ١٩٠
١٢١. تحفة الكرام بأخبار البلد الحرام (تاريخ - عربي)..... ٢٠٦
١٢٢. تحفة الكرام في تاريخ مكة والمسجد الحرام (فقه و تاريخ - عربي)..... ٢٠٧
١٢٣. تحفة المحتاج بشرح المنهاج (فقه شافعي - عربي)..... ٢٠٨
١٢٤. تحفة المسافرين (ادعيه و احكام - فارسي)..... ٢١٠
١٢٥. تحفة النساءك (فقه منظوم - عربي)..... ٢١١
١٢٦. تحقيق النصرة بتلخيص معالم دار الهجرة (تاريخ و جغرافيا - عربي)..... ٢١١
١٢٧. تحلل الحائض (فقه - عربي)..... ٢١٤
١٢٨. تدبير الابدان (ترجمه) (طب - فارسي)..... ٢١٥
١٢٩. تدبير الابدان في سفر الحج [رسالة في] (طب - عربي)..... ٢١٥

۱۳۰. تذکرة الطريق فی مصائب حجاج بیت الله العتیق (سفرنامه دینی - فارسی) ۲۱۸
۱۳۱. تذکرة العوام (فقه - فارسی) ۲۲۰
۱۳۲. تذکرة المسافرين (سفرنامه دینی - فارسی) ۲۲۰
۱۳۳. تذکرة المناسک (فقه - فارسی) ۲۲۱
۱۳۴. ترجمة الحج (فقه شیعی - فارسی) ۲۲۲
۱۳۵. ترجمة المناسک للشیخ الأنصاری (فقه - عربی) ۲۲۴
۱۳۶. ترجمه اثنا عشر به حجیه = مناسک حج (فقه - فارسی) ۲۲۴
۱۳۷. ترجمه رساله حج شیخ احمد (فقه - فارسی) ۲۲۵
۱۳۸. ترجمه فضایل مکة معظمه - فضائل و مناقب - (فارسی) ۲۲۷
۱۳۹. ترجمه مناسک حج (فقه - فارسی) ۲۲۹
۱۴۰. ترجمه منظوم دعای عرفه (ادبیه منظوم - فارسی) ۲۳۰
۱۴۱. ترجمه مرآت الحرمین (شرح - تاریخ و ریح - فارسی) ۲۳۰
۱۴۲. ترجمه منتخب مناسک حج (فقه - فارسی) ۲۳۱
۱۴۳. ترجمه هداية الناسکین (فقه - فارسی) ۲۳۱
۱۴۴. ترغیب السالک الی أحسن المسالک (سفرنامه دینی - عربی) ۲۳۲
۱۴۵. تشویق الأنام فی الحج الی بیت الله الحرام و زیارة قبر النبی (ع - عربی) ۲۳۲
۱۴۶. تعریف حج (فضائل منظوم - فارسی) ۲۳۳
۱۴۷. تعریف الحرمین (تاریخ - فارسی) ۲۳۳
۱۴۸. تعریف المدينه = الوجيزة فی تعریف المدينه = تعریف بلاد العرب (سفر - دینی، جغرافیا - فارسی) ۲۳۴
۱۴۹. تفسیر آیات الحج (تفسیر - عربی) ۲۳۶
۱۵۰. تفسیر آیه «إن أول بیت وضع للناس للذي ببكة مبارکاً» (تفسیر - فارسی) ۲۳۷
۱۵۱. تفسیر سوره حج (تفسیر - فارسی) ۲۴۱
۱۵۲. تفضیل الحرمین الشریفین (فضائل و مناقب - عربی) ۲۴۱
۱۵۳. تقریرات حج (فقه - فارسی) ۲۴۲

- ٢٤٢..... ١٥٤. تقریرات حج (فقه - فارسی)
- ٢٤٣..... ١٥٥. تقریرات فی الحج (فقه - عربی)
- ٢٤٤..... ١٥٦. تقریظ علی «المرور بین الحرمین» (فضائل و مناقب و فقه - عربی)
- ٢٤٤..... ١٥٧. تلخیص حج نامه (فلسفه احکام - فارسی)
- ٢٤٥..... ١٥٨. تنزّل السکینه علی قنادیل المدینه (فقه - عربی)
- ٢٤٧..... ١٥٩. تنبیه الحاج (سفرنامه - عربی)
- ٢٤٧..... ١٦٠. توضیح المسالك إلى أحكام المناسک (فقه - عربی)
- ٢٤٩..... ١٦١. تهذیب و تمیم لمختصر الإيضاح فی المناسک للنووی (فقه شافعی - عربی)
- ٢٤٩..... ١٦٢. تهذیب الاحکام (فقه - عربی)
- ٢٥٧..... ١٦٣. تیراج در مقامات راه جبل (سفرنامه دینی - فارسی)
- ٢٥٨..... ١٦٤. جامع عباسی (فقه - فارسی)
- ٢٦٨..... ١٦٥. جامع غلل الحج (فقه - عربی)
- ٢٦٨..... ١٦٦. الجامع اللطیف فی فضائل مدینه و بناء البيت العتیق (فضائل و مناقب - عربی)
- ٢٦٩..... ١٦٧. جامع المقاصد فی شرح القواعد (فقه - عربی)
- ٢٦٩..... ١٦٨. جامع المناسک (فقه - عربی)
- ٢٦٩..... ١٦٩. جامع النصوص و البیان فی ردّ اعتراضات الحجّ، المیمان حول جواز نية الطواف فيما بين
- ٢٧١..... الركنين (فقه - عربی)
- ٢٧٢..... ١٧٠. جذب القلوب إلى ديار المحبوب (تاریخ - فارسی)
- ٢٧٣..... ١٧١. جمع المناسک و نفع الناسک (فقه حنفی - عربی)
- ٢٧٤..... ١٧٢. جمیل فتح الله التام فی صحة الاقتداء من بیت الله بامام فی المسجد الحرام (فقه - عربی)
- ٢٧٥..... ١٧٣. جواب حول ما وقع سنة ١٢٨٤ هـ من اختلاف فی يوم العيد و يوم عرفة (فقه - عربی)
- ٢٧٥..... ١٧٤. جواب لسؤال عن الحج (فقه - عربی)
- ٢٧٦..... ١٧٥. جواب مسألة الذهب (فقه - عربی)
- ٢٧٦..... ١٧٦. الجواهر الثمينة فی محاسن المدینه (فضائل - عربی)
- ٢٧٧..... ١٧٧. جواهر الکلام فی شرح شرایع الإسلام (فقه - عربی)

۱۷۸. چند مسائل حج = سؤال و جواب در مسائل حج (فقه - فارسی) ۲۷۸
۱۷۹. حاشیه جامع عباسی (فقه - فارسی) ۲۷۸
۱۸۰. حاشیه جامع عباسی (فقه - فارسی) ۲۷۹
۱۸۱. حاشیه جامع عباسی (فقه - فارسی) ۲۷۹
۱۸۲. حاشیه جامع عباسی (فقه - فارسی) ۲۷۹
۱۸۳. حاشیه جامع عباسی (فقه - فارسی) ۲۸۱
۱۸۴. حاشیه «زنامه میرزا امثیری به مکه = شرح لغات سفرنامه میرزا امثیری به مکه (سفرنامه منظوم دینی - فارسی) ۲۸۱
۱۸۵. حاشیه علی تحفة محتاج (فقه - عربی) ۲۸۱
۱۸۶. حاشیه علی شرح المناسک میرزا محمد (فقه حنفی - عربی) ۲۸۲
۱۸۷. حاشیه علی کتاب الحج (فقه - عربی) ۲۸۲
۱۸۸. حاشیه مسائل متفرقه لازمه حج (فقه - فارسی) ۲۸۳
۱۸۹. حاشیه مناسک حج انصاری (فقه - فارسی) ۲۸۳
۱۹۰. حاشیه مناسک حج انصاری (فقه - فارسی) ۲۸۳
۱۹۱. حاشیه مناسک حج مازندرانی (فقه - فارسی) ۲۸۴
۱۹۲. حاشیه هداية الناسکین من الحجاج و المعتمرین = حاشیه کتاب الحج و العمرة (فقه - عربی) ۲۸۴
۱۹۳. حاشیه هداية الناسکین من الحجاج و المعتمرین = حاشیه کتاب الحج و العمرة (فقه - عربی) ۲۸۵
۱۹۴. حاشیه هداية الناسکین من الحجاج و المعتمرین = حاشیه کتاب الحج و العمرة (فقه - عربی) ۲۸۵
۱۹۵. حاشیه هداية الناسکین من الحجاج و المعتمرین = حاشیه کتاب الحج و العمرة (فقه - عربی) ۲۸۶
۱۹۶. حالات الحرمین (سوانح سفر حجاز) (سفرنامه دینی - فارسی) ۲۸۶
۱۹۷. الحج (فقه - عربی) ۲۸۹

۱۹۸. الحج (فقه - عربی) ۲۸۹
۱۹۹. الحج (فقه - عربی) ۲۸۹
۲۰۰. الحج (فقه - عربی) ۲۹۰
۲۰۱. الحج (فقه - عربی) ۲۹۱
۲۰۲. الحج (فقه - عربی) ۲۹۱
۲۰۳. الحج = کتاب الحج (فقه - عربی) ۲۹۲
۲۰۴. حج = معین العوام = مناسک الحج (فقه شیعی - عربی) ۲۹۳
۲۰۵. حج = مناسک الحج (فقه - عربی) ۲۹۴
۲۰۶. حجاز / سفرنامه دینی - فارسی) ۲۹۵
۲۰۷. حج بیت الله (فقه - فارسی) ۲۹۶
۲۰۸. حج التحریر و آراء المراجع (فقه - عربی) ۲۹۶
۲۰۹. حج التحریر و آراء المراجع (فقه - عربی) ۲۹۷
۲۱۰. حج التحریر و آراء المراجع (فقه - عربی) ۲۹۸
۲۱۱. الحج (رسالة فی...) (فقه - عربی) ۲۹۹
۲۱۲. حج (رساله در...) (فقه - فارسی) ۳۰۰
۲۱۳. حجة المنصور = سفرنامه حج (سفرنامه دینی - فارسی) ۳۰۱
۲۱۴. حجة الوداع (تاریخ - عربی) ۳۰۳
۲۱۵. الحج الجامع (فقه - فارسی) ۳۰۳
۲۱۶. الحجج المبینة فی التفضیل بین مكة و مدینة (فضائل و مناقب - عربی) ۳۰۴
۲۱۷. حجر اسماعیل (دیوان - عربی و فارسی) ۳۰۵
۲۱۸. حج شبلی = رساله در اسرار حج (حدیث (اسرار عبادات) - فارسی) ۳۰۶
۲۱۹. حج العاشقین = سفرنامه حجیه (اعتقادات - فارسی) ۳۰۷
۲۲۰. الحج المبرور شروط و آداب (فقه - عربی) ۳۰۸
۲۲۱. حج نامه (سفرنامه دینی - فارسی) ۳۰۹
۲۲۲. حج نامه (سفرنامه دینی - فارسی) ۳۰۹

۲۲۳. حج نامه (سفرنامه دینی - فارسی) ۳۱۰
۲۲۴. حج نامه (فقه منظوم - فارسی) ۳۱۱
۲۲۵. حج نامه (فلسفه احکام - فارسی) ۳۱۲
۲۲۶. حج نامه انزلاب (سفرنامه منظوم - ترکی) ۳۱۳
۲۲۷. حج نامه = تحفة الحرمين (سفرنامه دینی - ترکی عثمانی) ۳۱۳
۲۲۸. حج نامه منظوم (سفرنامه منظوم دینی - فارسی) ۳۱۵
۲۲۹. الحج و العمرة (فقه - عربی) ۳۱۶
۲۳۰. الحج و العمرة (فقه - عربی) ۳۱۶
۲۳۱. الحج و العمرة (مه - عربی) ۳۱۷
۲۳۲. الحج و النکاح و النضاء (اشهادات - فقه - عربی) ۳۱۸
۲۳۳. حجیه (رساله...) (فقه - فارسی) ۳۱۸
۲۳۴. حسن الصفا و الابتهاج بذكر من ولی : اارة الحاج (تاریخ - عربی) ۳۲۰
۲۳۵. حقیقة المجاز الی الحجاز = سفرنامه سسلی (سفرنامه دینی - عربی) ۳۲۰
۲۳۶. الحقیقة و المجاز = سفرنامه بکری (سفرنامه دینی - عربی) ۳۲۱
۲۳۷. الحقیقة و المجاز فی الرحلة الی بلاد الشام و مصر و الحجاز : سفرنامه تاریخی - عربی) ... ۳۲۱
۲۳۸. حکم حرمت استطراق از طریق جبل به مکه معظمه = حرمت استفتانات از مراجع وقت
درباره حکم استطراق از طریق جبل به مکه معظمه (فقه - عربی) ۳۲۳
۲۳۹. الحنفیة فی مناسک الحج و العمرة (فقه - فارسی) ۳۲۳
۲۴۰. حیاة القلوب فی زیارة المحبوب (فقه عامه - عربی) ۳۲۴
۲۴۱. إختامه در بیان حج و عمره (فقه - فارسی) ۳۲۵
۲۴۲. خاطرات سفر حج (سفرنامه دینی - فارسی) ۳۲۶
۲۴۳. خلاصة الاعتبار فی الحج و الاعتبار = المنسک الصغیر (فقه شیعی - عربی) ۳۲۶
۲۴۴. خلاصة المنهاج فی مناسک الحاج = مناسک الحج (فقه - عربی) ۳۲۷
۲۴۵. الخمس و الحج (فقه - عربی) ۳۳۱
۲۴۶. [داستان درویش] (داستان دینی - فارسی) ۳۳۲

۲۴۷. داستان سفر بابزید بسطامی به حج و کرامات او (سفرنامه دینی - عربی)..... ۳۳۲
۲۴۸. داعی منار البیان لجامع النسکین بالقرآن (فقه حنفی - عربی)..... ۳۳۳
۲۴۹. دراسات في الحج (فقه - عربی)..... ۳۳۴
۲۵۰. الدرّة الثمينة فيما لزارت النبي ﷺ إلى المدينة (فقه - عربی)..... ۳۳۴
۲۵۱. الدرّة في أحكام الحج و العمرة (فقه - عربی)..... ۳۳۴
۲۵۲. الدرّة النجفية (فقه - عربی)..... ۳۳۶
۲۵۳. درر الفوائد المنظمة (تاریخ و جغرافیا - عربی)..... ۳۳۷
۲۵۴. مع الضرورة عن حج الضرورة (فقه حنفی - عربی)..... ۳۳۷
۲۵۵. دليل الأم في زياره بيت الله الحرام و القدس الشريف و مدينة السلام (سفرنامه دینی - فارسی)..... ۳۳۸
۲۵۶. دليل السائرین إلى زياره من يد حبيب رب العالمين (فقه - عربی)..... ۳۴۰
۲۵۷. دليل المحترمين في مسك حاج و المعتمرين (فقه - عربی)..... ۳۴۱
۲۵۸. دعاهاى طواف كعبه و عدد من دعائى - م (ر اله...) (ادعيه - فارسی و عربی)..... ۳۴۲
۲۵۹. ذخيرة المعاد في شرح الإرشاد (فقه شافعی - عربی)..... ۳۴۲
۲۶۰. الذهب المسبوك بذكر من حج من العلماء و الملوك (تذکره حجاج - عربی)..... ۳۴۳
۲۶۱. راه نجات (فقه - اردو)..... ۳۴۴
۲۶۲. [راههای که به مدینه منتهی میشود] (جغرافیا - عربی)..... ۳۴۴
۲۶۳. رحلة ابن يحيى العراقي (سفرنامه دینی - عربی)..... ۳۴۶
۲۶۴. رحلة الامير عبدالقادر الجزائري (سفرنامه دینی - عربی)..... ۳۴۶
۲۶۵. الرحلة الفاسية الممزوجة بالمناسك المالكية (فقه و سفرنامه دینی - عربی)..... ۳۴۷
۲۶۶. الرحلة المكية و النخلة المسكية (سفرنامه منظوم دینی - عربی)..... ۳۴۷
۲۶۷. رسائل الحصر و الصدّة (فقه - عربی)..... ۳۴۸
۲۶۸. رسالة (فقه - عربی)..... ۳۴۸
۲۶۹. رسالة تفسير آیه «إن أول بيت وضع للناس للذي ببكة مباركاً...» (آل عمران: ۹۶) (تفسیر منظوم - عربی)..... ۳۴۹

۲۷۰. رسالة الحج و العمرة (فقه - عربی) ۳۴۹
۲۷۱. رسالة الحجية (فقه - فارسی) ۳۵۰
۲۷۲. رسالة الحسن البصري في فضائل مكة المشرفة (فضائل و مناقب، عربی) ۳۵۰
۲۷۳. رسالة السلطان سليمان إلى شريف مكة و جواب شريف مكة عليها (اسناد - عربی) ۳۵۱
۲۷۴. رسالة عبدالله بن محمد بن عبدالوهاب في العقيدة (عقائد - عربی) ۳۵۱
۲۷۵. رسالة عن الدماء الواجبة في الحج (فقه شافعی - عربی) ۳۵۱
۲۷۶. رسالة في آداب الحج و كيفية وضع المسجد الحرام (احكام و آداب و جغرافيا - عربی) ۳۵۲
۲۷۷. رسالة في اخبار عمارة الكعبة المعظمة و ما يتعلق بها (تاريخ - عربی) ۳۵۲
۲۷۸. رسالة في ادعية طلب الحاج (ادعية و أذكار، عربی) ۳۵۳
۲۷۹. رسالة في ادعية زيارة الكعبة (ادعية - عربی) ۳۵۳
۲۸۰. رسالة في ادعية الطواف المسمى بمراف الوداع و دعاء عرفة و بهامشها مسائل الحج التي لا بد منها اذا أراد أن يحرم (ادعية و احكام - عربی) ۳۵۴
۲۸۱. رسالة في أسرار الحج (اسرار عبادات - عربی) ۳۵۴
۲۸۲. رسالة في بيان إحرام العمرة (فقه - عربی) ۳۵۵
۲۸۳. رسالة في بيان ذراع مكة معظمه (مساحت - فارسی) ۳۵۵
۲۸۴. رسالة في بيان مقاتل حج (فقه - عربی) ۳۵۶
۲۸۵. رسالة في بيان مناسك الحج (فقه - عربی) ۳۵۶
۲۸۶. رسالة في التقدم على الإمام عند أركان الكعبة (فقه - عربی) ۳۵۶
۲۸۷. رسالة في توسعة المسعى (فقه - عربی) ۳۵۷
۲۸۸. رسالة في الحج (فقه - عربی) ۳۵۷
۲۸۹. رسالة في الحج (فقه - عربی) ۳۵۸
۲۹۰. رسالة في الحج (فقه - عربی) ۳۵۸
۲۹۱. [رسالة في الحج] (فقه - عربی) ۳۵۸
۲۹۲. رسالة في الحجر (فقه - عربی) ۳۵۹
۲۹۳. رسالة في حق تمتع المكي و من في حكمهم (فقه حنفی - عربی) ۳۵۹

٢٩٤. رسالة في سير النبي ﷺ في حجه بين المشاعر و متى كان إسرعه ؟، و الكلام عن وادي محسر
و سبب الإسراع فيه (فقه - عربي) ٣٦٠
٢٩٥. رسالة في الطواف بالبيت ولو بعد انهدامه (فقه - عربي) ٣٦٠
٢٩٦. رسالة في عمرة المكي و في وضع السجاجيد في الحرم لأجل الصلاة عليها و الذهاب الى
البيوت (فقه - عربي) ٣٦١
٢٩٧. رسالة في الكلام عن الحجر الأسود و من الواضع له و عن سبب خروجه من الجنة (تاريخ،
عربي) ٣٦١
٢٩٨. رسالة في الكلام عن مقام إبراهيم عليه السلام و جواز تأخير ه (فقه - عربي) ٣٦١
٢٩٩. رسالة في يتعد بالعبع (فقه - عربي) ٣٦٢
٣٠٠. رسالة في المناسك (فقه - عربي) ٣٦٢
٣٠١. رسالة في المناسك (فقه - تركي عثماني) ٣٦٣
٣٠٢. رسالة في المناسك (فقه - تركي شيعي) ٣٦٤
٣٠٣. رسالة في المناسك (فقه - تركي شيعي) ٣٦٤
٣٠٤. رسالة في المناسك (فقه - تركي شيعي) ٣٦٥
٣٠٥. رسالة في مناسك الحج (فقه - عربي) ٣٦٥
٣٠٦. رسالة في مناسك الحج (فقه - تركي عثماني) ٣٦٦
٣٠٧. رسالة في مناسك الحج (فقه - عربي و اندونزياني) ٣٦٦
٣٠٨. رسالة في مناسك الحج (فقه - عربي) ٣٦٧
٣٠٩. رسالة في مناسك الحج (فقه - عربي) ٣٦٧
٣١٠. رسالة في المنكرات عند بيت الله (فقه و آداب - عربي) ٣٦٨
٣١١. رسالة في نيات حج التمتع و عمرته (فقه - عربي) ٣٦٨
٣١٢. رسالة فيها نيات الحج (فقه - عربي) ٣٦٩
٣١٣. رسالة مشروعية العمرة المكي في أشهر الحج (فقه حنفي - عربي) ٣٦٩
٣١٤. رسالة المهدي إلى أهل مكة (فضايل و مناقب - عربي) ٣٦٩
٣١٥. رسالة وجيزة في واجبات الحج و نياته = رسالة في مناسك الحج (فقه - عربي) ٣٧٠

۳۱۶. رسالهای در واجبات حج تمتع = مناسک حج (فقه - فارسی)..... ۳۷۰
۳۱۷. رساله حجیه (فقه - فارسی)..... ۳۷۱
۳۱۸. رساله در آداب حج (آداب و سنن - فارسی)..... ۳۷۲
۳۱۹. [رساله در آداب حج] (آداب و احکام - عربی و ترکی)..... ۳۷۳
۳۲۰. رساله در اعمال حج (فقه - فارسی)..... ۳۷۴
۳۲۱. رساله دراره ذبیح و شرایط ذبیح قربانی (فقه - عربی)..... ۳۷۵
۳۲۲. رساله در بیان حج و صوم (فقه - فارسی)..... ۳۷۶
۳۲۳. رساله در بیان کیفیت حج (فقه - فارسی)..... ۳۷۶
۳۲۴. رساله مناسک حج شریف (فقه - ترکی)..... ۳۷۷
۳۲۵. رساله مناسک حج شریف (فقه - ترکی)..... ۳۷۷
۳۲۶. رساله مناسک حج شریف (فقه - ترکی)..... ۳۷۸
۳۲۷. رفع الأستار عن دماء الحج و الإعتما - شرح نظم ابن المقرئ فی الدماء (فقه - عربی)..... ۳۷۸
۳۲۸. روایت ابن الجوزی (داستان - عربی)..... ۳۷۹
۳۲۹. روزنامه سفر حج و زیارت (سفرنامه دینی - فارسی)..... ۳۷۹
۳۳۰. روزنامه سفر حج و عتبات (سفرنامه دینی - فارسی)..... ۳۷۹
۳۳۱. روزنامه سفر مشهد، مکه و عتبات (سفرنامه دینی - فارسی)..... ۳۸۰
۳۳۲. روزنامه سفر مکه (سفرنامه دینی - فارسی)..... ۳۸۱
۳۳۳. روضة المتقین فی شرح أخبار الأئمة الطاهرين (حدیث - عربی)..... ۳۸۲
۳۳۴. الروض الزاهر فی أحكام الحج و فضل الزائر (فقه شافعی - عربی)..... ۳۸۲
۳۳۵. ریاض المسائل (فقه - عربی)..... ۳۸۳
۳۳۶. زاد الحجج (فقه - فارسی)..... ۳۸۴
۳۳۷. زاد الحجج (فقه - فارسی)..... ۳۸۵
۳۳۸. زاد الزائرین (ادعیه - فارسی)..... ۳۸۶
۳۳۹. زاد الناسکین (فقه - فارسی)..... ۳۸۷
۳۴۰. زبدة الاعمال و خلاصة الافعال (تاریخ - عربی)..... ۳۸۸

- ۳۸۸..... ۳۴۱. زمام الممالك بتمام المناسك (فقه عرفانی - عربی)
- ۳۸۹..... ۳۴۲. سُبُل الحج في مناسك الحج (فقه - عربی)
- ۳۹۰..... ۳۴۳. سراج المناسك (فقه اهل سنت - فارسی)
- ۳۹۱..... ۳۴۴. [سفر بیت الله] (سفرنامه دینی - فارسی)
- ۳۹۱..... ۳۴۵. سفرنامه (سفرنامه دینی - فارسی)
- ۳۴۶. سفرنامه ابن بطوطه = تحفة النظّار فی غرائب الامصار و عجائب الاسفار (سفرنامه دینی - عربی)
- ۳۴۷. سفرنامه ابن جبیر (سفرنامه دینی - عربی)
- ۳۴۸. سفرنامه ابن عبد البر (سفرنامه دینی - عربی)
- ۳۴۹. سفرنامه ابن عساکر (سفرنامه دینی - عربی)
- ۳۵۰. سفرنامه تامرادی (سفرنامه دینی - عربی)
- ۳۵۱. سفرنامه تجیبی (سفرنامه دینی - عربی)
- ۳۵۲. سفرنامه تونسلی (سفرنامه دینی - عربی)
- ۳۵۳. سفرنامه حج (سفرنامه دینی - عربی)
- ۳۵۴. سفرنامه حج (سفرنامه دینی - فارسی)
- ۳۵۵. سفرنامه حج (سفرنامه - فارسی)
- ۳۵۶. سفرنامه حج (سفرنامه دینی - فارسی)
- ۳۵۷. سفرنامه حج (سفرنامه دینی - فارسی)
- ۳۵۸. سفرنامه حج (سفرنامه - فارسی)
- ۳۵۹. سفرنامه حج (سفرنامه دینی - فارسی)
- ۳۶۰. سفرنامه حج (سفرنامه دینی - فارسی)
- ۳۶۱. سفرنامه حج (سفرنامه منظوم دینی - فارسی)
- ۳۶۲. سفرنامه حج (سفرنامه دینی - فارسی)
- ۳۶۳. سفرنامه حج (سفرنامه دینی - فارسی)
- ۳۶۴. سفرنامه حج (سفرنامه دینی - فارسی)

۳۶۵. سفرنامه حجاز (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۰۷
۳۶۶. سفرنامه حجاز (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۰۸
۳۶۷. سفرنامه حجاز = الرحلة الحجازية (سفرنامه دینی - عربی) ۴۰۸
۳۶۸. سفرنامه حج بیت الله (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۰۹
۳۶۹. سفرنامه حرمین شریفین = عجائب الخبر فی غرائب السفر (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۰۹
۳۷۰. سفرنامه حیدری (سفرنامه دینی - عربی) ۴۱۰
۳۷۱. سفرنامه یف - بولہ = سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۱۱
۳۷۲. سفرنامه عبدوری (سفرنامه دینی - عربی) ۴۱۲
۳۷۳. سفرنامه عتبات و مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۱۴
۳۷۴. سفرنامه عراق، هندوستان و مکه (سفرنامه - فارسی) ۴۱۵
۳۷۵. سفرنامه علی اصغر قاجار (سفرنامه دینی - عربی) ۴۱۶
۳۷۶. سفرنامه قلصادی (سفرنامه دینی - عربی) ۴۱۷
۳۷۷. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۱۸
۳۷۸. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۱۹
۳۷۹. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۲۱
۳۸۰. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۲۱
۳۸۱. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۲۲
۳۸۲. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۲۴
۳۸۳. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۲۶
۳۸۴. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۲۷
۳۸۵. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۲۸
۳۸۶. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۲۹
۳۸۷. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۳۱
۳۸۸. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۳۱
۳۸۹. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۳۲

۳۹۰. سفرنامه مکه = سفرنامه حاج میرزا مشتری به مکه و مدینه = سفرنامه منظوم حج و عمره
 ۴۳۲..... (سفرنامه منظوم دینی - فارسی)
۳۹۱. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۳۴
۳۹۲. سفرنامه مکه (سفرنامه منظوم دینی - فارسی) ۴۳۶
۳۹۳. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۳۷
۳۹۴. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۳۸
۳۹۵. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۳۹
۳۹۶. سفرنامه مکه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۳۹
۳۹۷. سفرنامه مکه = سفرنامه بیت‌الله (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۴۰
۳۹۸. سفرنامه مکه = سفرنامه میرزا محمدحسین فراهانی (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۴۲
۳۹۹. سفرنامه مکه معومه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۴۴
۴۰۰. سفرنامه مکه و عتبات (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۴۵
۴۰۱. سفرنامه مکه و مدینه و کربلا (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۴۶
۴۰۲. سفرنامه مکه = هداية الحجاج (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۴۶
۴۰۳. سفرنامه مکه و مدینه (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۴۸
۴۰۴. سفرنامه منظوم (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۴۸
۴۰۵. [سفرنامه منظوم حج] (سفرنامه منظوم دینی - فارسی) ۴۴۹
۴۰۶. سفرنامه منظوم حج (همراه با نقشهها و تصاویر) (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۵۰
۴۰۷. سفرنامه منظومه (سفرنامه دینی منظوم - فارسی) ۴۵۲
۴۰۸. سفرنامه ناصری (سفرنامه دینی - عربی) ۴۵۴
۴۰۹. سفرنامه هشتوکی (سفرنامه دینی - عربی) ۴۵۴
۴۱۰. سلوة الغریب و أسوة الأديب = رحلة ابن معصوم المدنی (سفرنامه دینی - عربی) ۴۵۵
۴۱۱. شب‌های حجاز (سفرنامه دینی - فارسی) ۴۵۷
۴۱۲. شرح إرشاد الأذهان (فقه - عربی) ۴۵۷
۴۱۳. شرح إرشاد الأذهان = منهج السداد = شرح علانی (فقه - عربی) ۴۵۸

۴۱۴. شرح اعمال و ادعیه و زیارت اماکن متبرکه مکه و مدینه (ادعیه و آداب - فارسی) ۴۵۹
۴۱۵. شرح شرایع الاسلام (فقه - عربی) ۴۵۹
۴۱۶. شرح الطريق السالك إلى زیادة المناسک لیوسف المدني (فقه - عربی) ۴۶۰
۴۱۷. [شرح علی کتاب فی الفقه الشافعی] (فقه شافعی - عربی) ۴۶۰
۴۱۸. شرح العمدة فی بیان مناسک الحج و العمرة (فقه - عربی) ۴۶۱
۴۱۹. شرح القصيدة الحجية (ادب منظوم - عربی) ۴۶۱
۴۲۰. شرح کتاب فی الفقه (فقه - عربی) ۴۶۲
۴۲۱. شروط حل ما قتله نجس المحجم من الصيد (فقه - عربی) ۴۶۳
۴۲۲. شفاء الغرام بأخبار البلد الحرام (تاریخ - عربی) ۴۶۳
۴۲۳. الصافي فی شرح الکافر (حاجزین فقهی - فارسی) ۴۶۴
۴۲۴. صورت اعانه به حرمین شریفین از تهرانک هند در سال ۱۲۰۷ هجری (صورت مخارج - فارسی) ۴۶۵
۴۲۵. صورة المکتوب فی حقيقة الکعبة الربانية (تصویر - عربی) ۴۶۵
۴۲۶. [صیغ النیات لأفعال الحج و العمرة] (فقه - عربی) ۴۶۵
۴۲۷. صیغه استیجار حج و نماز و صوم (فقه - عربی) ۴۶۶
۴۲۸. الضوء المنیر فی شرح المنسک الصغیر (فقه حنفی - عربی) ۴۶۶
۴۲۹. ضیاء الأبصار علی منسک الدر المختار (فقه حنفی - عربی) ۴۶۷
۴۳۰. الضیعة فی تحقیق البقعة المنیعة (طواف بالبيت) (فقه - عربی) ۴۶۷
۴۳۱. طریق الحج من الأحساء إلى الرياض فالحجاز (سفرنامه دینی - عربی) ۴۶۸
۴۳۲. الطريق المربع لمعرفة مناسک الأئمة الأربع (فقه - عربی) ۴۶۸
۴۳۳. طریق الهدایة و سبیل النجاة = معراج الحاج = زاد المسافرين الدائر (فقه - عربی) ۴۶۸
۴۳۴. طواف من دون ادخال الحجر فيه (فقه - عربی) ۴۶۹
۴۳۵. طیف الطائف فی فضایل الطائف (فضائل و مناقب - عربی) ۴۷۰
۴۳۶. عجالة المحتاج فی مناسک الحاج (فقه - عربی) ۴۷۰
۴۳۷. العروة المتينة فی أعمال المدينة = اعمال و زیارات مدینه طیه (فقه - عربی و فارسی) ۴۷۱

٤٣٨. العفاف فی وضع الیدین عند الطواف (فقه - عربی) ٤٧١
٤٣٩. عقد اللثالی و الیواقیت فی تحصیل محل المحاذات للمواقیت (فقه - عربی) ٤٧٢
٤٤٠. عقود اللطائف فی محاسن الطائف (فضائل و مناقب - عربی) ٤٧٢
٤٤١. عماد المحتاج فی مناسک الحاج (فقه - عربی) ٤٧٢
٤٤٢. عواطف النصرة فی بیان مهل أهل مكة للحج و العمرة (فقه - عربی) ٤٧٣
٤٤٣. غایة المرام فی شرح تهذیب الأحکام (حدیث - عربی) ٤٧٣
٤٤٤. نعم الأيام فیما يتعلق بالحلال و الحرام (فقه - عربی) ٤٧٤
٤٤٥. فاضل النزاع بین القولین فی جواز نية الطواف بین الرکنین الیمانیین (فقه - عربی) ٤٧٤
٤٤٦. فایده از محتاج الی رمین و مصباح القلوب (فقه و زیارات - فارسی) ٤٧٥
٤٤٧. فتح الفتاح فی شرح المیزان (فقه شافعی - عربی) ٤٧٥
٤٤٨. فتح القدير باختصار ملقات مسک الأجیر (رسالة...) (فقه شافعی - عربی) ٤٧٥
٤٤٩. فتح مسالك الرمز فی شرح مسک الکثر (فقه حنفی - عربی) ٤٧٦
٤٥٠. فتح الوهاب بشرح منهج الطالب (فقه - عربی) ٤٧٧
٤٥١. فتوا = جواب مسئلهای در حج (فقه - فارسی) ٤٧٨
٤٥٢. فتوا | درباره حج = استفتاء (فقه - عربی) ٤٧٨
٤٥٣. فتوح الحرمین (فقه و تاریخ منظوم - فارسی) ٤٧٨
٤٥٤. فذلکة المناسک (فقه - عربی) ٤٨٨
٤٥٥. فذلکة المناسک (فقه - فارسی) ٤٨٩
٤٥٦. فصل فی الریاء و السماء و استنجار الحج (فقه - عربی) ٤٩٠
٤٥٧. فضائل عید اضحی (فضائل و مناقب - عربی) ٤٩٠
٤٥٨. فضائل کعبه و حج (حدیث - فارسی) ٤٩٠
٤٥٩. فضائل مکه (فضائل و مناقب - فارسی) ٤٩١
٤٦٠. فضل الحج و آية الكرسي (فضائل و مناقب - عربی) ٤٩١
٤٦١. فضل يوم عرفة و ما يتعلق به (فضائل و مناقب، عربی) ٤٩٢
٤٦٢. فقرات الحج (فقه - ترکی) ٤٩٢

۴۶۳. الفقه (فقه - عربی) ۴۹۳
۴۶۴. فقه العترة فی شرح العروة (فقه - عربی) ۴۹۳
۴۶۵. فقه فارسی = مناسک حج (فقه - فارسی) ۴۹۴
۴۶۶. فوائد فی الحج (جغرافیای دینی - عربی) ۴۹۴
۴۶۷. الفيض العام و النعم التام (من فوائد زیارة بیت الحرام و أداء حجة الاسلام) (کلام و اخلاق - عربی) ۴۹۵
۴۶۸. فی منزل روح (سفرنامه دینی - عربی) ۴۹۶
۴۶۹. فیوض الحرمین (آداب و اخلاق - عربی) ۴۹۶
۴۷۰. القصد الأحمد فی بیان مائة الطواف من الحجر الأسود (فقه - عربی) ۴۹۶
۴۷۱. قصیده در مناقب خانه کعبه (نضال و مناقب منظوم - فارسی) ۴۹۷
۴۷۲. قطع التوهم عن العوام و الجبل فی حجة رمی الیمنة و الیسرة لشاخص جمرة العقبة (فقه - عربی) ۴۹۷
۴۷۳. قوت الحجاج فی عموم المغفرة للحاج (الهیات - عربی) ۴۹۸
۴۷۴. القول التام فی واقعة بیت الله الحرام (تاریخ - عربی) ۴۹۸
۴۷۵. الکافی (حدیث - عربی) ۴۹۹
۴۷۶. الکافی (فروع) (حدیث - عربی) ۵۰۰
۴۷۷. کتاب الحج (فقه - فارسی) ۵۰۰
۴۷۸. کتاب الحج (فقه - عربی) ۵۰۱
۴۷۹. کتاب الحج (فقه - عربی) ۵۰۲
۴۸۰. کتاب الحج (فقه - عربی) ۵۰۲
۴۸۱. کتاب الحج (فقه - عربی) ۵۰۳
۴۸۲. کتاب الحج (فقه - عربی) ۵۰۳
۴۸۳. کتاب الحج (فقه - عربی) ۵۰۳
۴۸۴. کتاب الحج (فقه - عربی) ۵۰۴
۴۸۵. کتاب الحج (فقه - عربی) ۵۰۴

٤٨٦. كتاب الحج (فقه منظوم - عربي) ٥٠٥
٤٨٧. كتاب الحج (فقه - عربي) ٥٠٥
٤٨٨. كتاب الحج (فقه - عربي) ٥٠٦
٤٨٩. كتاب الحج (فقه - عربي) ٥٠٦
٤٩٠. كتاب الحج (فقه - عربي) ٥٠٧
٤٩١. كتاب الحج (فقه - عربي) ٥٠٧
٤٩٢. كتاب الحج (فقه - عربي) ٥٠٨
٤٩٣. كتاب الحج (فقه - عربي) ٥٠٨
٤٩٤. كتاب الحج (فقه - فارسي) ٥٠٩
٤٩٥. كتاب الحج تعلية بر سالة كثير الفوائد (فقه - فارسي) ٥١٠
٤٩٦. كتاب الحج = تذكرة اربع ابواب آية الله گلپایگانی (فقه - عربي) ٥١٠
٤٩٧. كتاب الحج (خلاصة شرح الامم) (فقه - عربي) ٥١١
٤٩٨. كتاب الحج (مأخوذ از الحجة السبعة) (فقه و آداب - عربي) ٥١١
٤٩٩. كتاب الحج = مناسك الحج (فقه - عربي) ٥١٢
٥٠٠. كتاب الحج و العمرة (فقه - عربي) ٥١٢
٥٠١. كتاب دعا و مناسك حج (دعا / فقه - فارسي) ٥١٣
٥٠٢. كتاب الرحلة (جغرافياي ديني - فارسي) ٥١٥
٥٠٣. كتاب فقهی | (فقه - فارسي) ٥١٥
٥٠٤. كتاب فقهی (فقه - عربي) ٥١٦
٥٠٥. كتاب في بيان زيارة قبر النبي ﷺ و معالم المدينة المنورة (عقائد - عربي) ٥١٦
٥٠٦. كتاب في الحج (فقه اهل سنت - عربي) ٥١٧
٥٠٧. كتاب في الحج (فقه جعفری - عربي) ٥١٧
٥٠٨. كتاب في الحج (فقه جعفری - عربي) ٥١٨
٥٠٩. كتاب في الحج (فقه جعفری - عربي) ٥١٨
٥١٠. كتاب في الحج على المذاهب الأربعة (فقه - عربي) ٥١٨

۵۱۱. کتاب مکة و المدينة (تاریخ و سیره - عربی) ۵۱۹
۵۱۲. کتاب منازل مکة (جغرافیای دینی - عربی) ۵۱۹
۵۱۳. کتاب المناسک (فقه - عربی) ۵۲۰
۵۱۴. کتاب المناسک و أماكن طرق الحج و معالم الجزيرة (فقه و جغرافی و تاریخ - عربی) ۵۲۰
۵۱۵. کعبه نامه (فضائل و مناقب - ترکی) ۵۲۱
۵۱۶. کفایة المہاج فی مسائل (الی مناسک) (الحاج (فقه - عربی) ۵۲۱
۵۱۷. کلام علی الحج (فقه حنفی - عربی) ۵۲۲
۵۱۸. کیفیت نماز عیدین - دعای عیدی قربان | (ادعیه - عربی و فارسی) ۵۲۳
۵۱۹. گزیده نان و حلای شبنم بهایی = سوانح الحجاز (منتخب...) (سفرنامه منظوم دینی - فارسی و عربی) ۵۲۳
۵۲۰. گفتاری در افعال حج (فقه - فارسی) ۵۲۴
۵۲۱. لباب الناسک و عباب المناسک (فقه حنفی - عربی) ۵۲۵
۵۲۲. اللوامع القدسیة = لوامع صاحبقرانی (حدیث - فارسی) ۵۲۵
۵۲۳. ماء الموائد = الرحلة العیاشیة (سفرنامه دینی - عربی) ۵۲۶
۵۲۴. مشیر شوق الأنام الی حج بیت الله الحرام و زیارة محمد بن عبد الله (تاریخ - عربی) ۵۲۷
۵۲۵. مشیر العزم الساکن الی أشرف الأماكن (سفرنامه دینی و فقه - عربی) ۵۲۸
۵۲۶. محروک سواکن الغرام الی حج بیت الله الحرام و زیارة قبر النبی ﷺ (فقه - عربی) ۵۲۹
۵۲۷. مختصر الإیضاح (فقه - عربی) ۵۲۹
۵۲۸. مختصر تحفة الخیرة = مناسک حج (فقه - فارسی و عربی) ۵۳۰
۵۲۹. مختصر حسن الصفا و الإبتهاج فی ذکر من ولی إمارة الحاج (تاریخ، عربی) ۵۳۱
۵۳۰. مختصر لطیف فی مناسک الحج و العمرة (فقه - عربی) ۵۳۱
۵۳۱. مختصر مناسک الحج (فقه جعفری - عربی) ۵۳۱
۵۳۲. مختلف الشیعة فی أحكام الشریعة (فقه - عربی) ۵۳۳
۵۳۳. مدارک الاحکام فی شرح شرائع الاسلام (فقه - عربی) ۵۳۵
۵۳۴. مرآة الحرمین (جغرافیای تاریخی، دینی - فارسی) ۵۳۷

٥٣٥. مرآة الحرمين أو الرحلات الحجازية و الحج ومشاعره الدينية بمئات الصور الشمسية (سفرنامه
دينى - عربى) ٥٣٩
٥٣٦. مرشد الناسك لأداء المناسك (فقه منظوم - عربى) ٥٤٠
٥٣٧. المزرى عرفه بالزهر الممطور بالنفع الفرجى فى الفتح الجته جى (تاريخ - عربى) ٥٤١
٥٣٨. مزيج الاحتياج = أرجوزة فى الحج = منظومة فى مناسك الحج (فقه منظوم - فارسى ، عربى)
..... ٥٤٤
٥٣٩. نزل حج (فقه - فارسى) ٥٤٥
٥٤٠. نزل حج و شرائط آن (فقه - فارسى و عربى) ٥٤٦
٥٤١. مسائل و رقة لا حج (فقه - فارسى) ٥٤٧
٥٤٢. مسافرنامه - يوم بهران = سفرنامه جهانيان جهانگشت (سفرنامه - فارسى) ٥٤٧
٥٤٣. المسالك فى المناسك (فقه - عربى) ٥٤٨
٥٤٤. المسالك فى المناسك - عربى ٥٤٨
٥٤٥. المسالك فى علم المناسك (فقه - عربى) ٥٤٩
٥٤٦. المسالك المتقسطة فى المناسك المتوسط (فقه - عربى) ٥٤٩
٥٤٧. مسألة فى من ملك غيره مالا و شرط عليه أن لا يحج به (فقه - عربى) ٥٥٠
٥٤٨. مستخلص الحقائق، شرح كثر الدقائق (فقه - عربى) ٥٥١
٥٤٩. المستطاع من الزاد لأفقر العباد ابن العماد (فقه حنفى - عربى) ٥٥١
٥٥٠. مستند الشيعة فى أحكام الشريعة (فقه - عربى) ٥٥٢
٥٥١. المسلك المتقسط فى المنسك المتوسط (فقه حنفى - عربى) ٥٥٢
٥٥٢. مسودة رحلة الغزى الى الحجاز و القسطنطينية (سفرنامه دينى - عربى) ٥٥٣
٥٥٣. مشعل المحمل (سفرنامه دينى - عربى) ٥٥٣
٥٥٤. مصباح الحرمين (فقه و اسرار عبادات - عربى) ٥٥٤
٥٥٥. مصباح المتمتع فى مناسك حج التمتع (فقه - عربى) ٥٥٦
٥٥٦. المعبر فى شرح المختصر (فقه - عربى) ٥٥٦
٥٥٧. معرب مناسك حج (فقه - عربى) ٥٥٧

۵۵۸. المفخرة الفاخرة بين الحرمين الشريفين (فضائل و مناقب - عربی)..... ۵۵۷
۵۵۹. مفتاح الحج (فقه - فارسی)..... ۵۵۷
۵۶۰. مفتاح الحرمين (اخلاق - فارسی)..... ۵۵۸
۵۶۱. مفرحة الانام في تأسيس بيت الله الحرام = أبنية الكعبة (تاريخ و معماری - فارسی و عربی) ۵۵۹
۵۶۲. المقنعة في آداب الحج (آداب و سنن - عربی)..... ۵۶۰
۵۶۳. مقنع الحاج و الزوار (فقه - عربی)..... ۵۶۱
۵۶۴. |مکتوب سلطان عثمانی به شریف مکة| (شکوائیه - فارسی و عربی)..... ۵۶۱
۵۶۵. مکة (تاریخ و مساحت - فارسی)..... ۵۶۲
۵۶۶. مکة (مساحت و جغرافیای فارسی)..... ۵۶۲
۵۶۷. مکة (جغرافیا - فارسی)..... ۵۶۳
۵۶۸. الملخص فی المناسک (فقه عربی)..... ۵۶۶
۵۶۹. منائح الکرم فی أخبار مکة و ولاة الحرم (تاریخ - عربی)..... ۵۶۶
۵۷۰. منازل بین اصفهان و مکة (جغرافیای دیسی - فارسی)..... ۵۶۷
۵۷۱. منازل الحج (سفرنامه دینی - فارسی)..... ۵۶۷
۵۷۲. منازل راه دریا (از مکة تا ساوجبلاغ) (جغرافیای دینی - فارسی)..... ۵۶۸
۵۷۳. منازل قمیه فی سوانح سفریه (سفرنامه دینی - فارسی و عربی)..... ۵۶۸
۵۷۴. المناسک (فقه - عربی)..... ۵۷۰
۵۷۵. مناسک الحاج (فقه - فارسی)..... ۵۷۰
۵۷۶. مناسک حج (فقه - فارسی)..... ۵۷۱
۵۷۷. مناسک حج (فقه - فارسی)..... ۵۷۱
۵۷۸. مناسک حج (فقه - فارسی)..... ۵۷۲
۵۷۹. مناسک حج (فقه - فارسی)..... ۵۷۳
۵۸۰. مناسک حج (فقه - فارسی)..... ۵۷۴
۵۸۱. مناسک الحج (فقه - عربی)..... ۵۷۵
۵۸۲. مناسک الحج (فقه - عربی)..... ۵۷۶

۵۸۳. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۷۶
۵۸۴. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۷۶
۵۸۵. مناسک الحج (فقه - فارسی) ۵۷۷
۵۸۶. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۷۷
۵۸۷. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۷۸
۵۸۸. مناسک الحج (فقه - فارسی) ۵۷۸
۵۸۹. مناسک الحج (فقه - فارسی) ۵۷۹
۵۹۰. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۷۹
۵۹۱. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۷۹
۵۹۲. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۸۰
۵۹۳. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۸۰
۵۹۴. مناسک الحج (فقه - فارسی) ۵۸۱
۵۹۵. مناسک الحج (فقه - فارسی) ۵۸۱
۵۹۶. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۸۱
۵۹۷. مناسک الحج (فقه - فارسی) ۵۸۲
۵۹۸. مناسک حج (فقه - فارسی) ۵۸۲
۵۹۹. مناسک الحج (فقه - فارسی) ۵۸۴
۶۰۰. مناسک حج (فقه - فارسی) ۵۸۵
۶۰۱. مناسک الحج (فقه - فارسی) ۵۸۶
۶۰۲. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۸۶
۶۰۳. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۸۷
۶۰۴. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۸۷
۶۰۵. مناسک الحج (فقه منظوم - عربی) ۵۸۷
۶۰۶. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۸۸
۶۰۷. مناسک الحج (فقه - عربی) ۵۸۸

۵۸۸.....	۶۰۸. مناسک الحج (فقه - عربی)
۵۸۹.....	۶۰۹. مناسک حج (فقه - فارسی)
۵۹۲.....	۶۱۰. مناسک الحج (فقه - عربی)
۵۹۳.....	۶۱۱. مناسک الحج (فقه - عربی)
۵۹۳.....	۶۱۲. مناسک الحج (فقه - عربی)
۵۹۳.....	۶۱۳. مناسک الحج (فقه - فارسی)
۵۹۴.....	۶۱۴. مناسک حج (فقه - فارسی)
۵۹۴.....	۶۱۵. مناسک الحج (فقه - فارسی)
۵۹۴.....	۶۱۶. مناسک الحج (فقه - عربی)
۵۹۵.....	۶۱۷. مناسک الحج (فقه - فارسی)
۵۹۵.....	۶۱۸. مناسک حج (فقه - فارسی)
۵۹۵.....	۶۱۹. مناسک الحج (فقه - عربی)
۵۹۶.....	۶۲۰. مناسک الحج (فقه - عربی)
۵۹۶.....	۶۲۱. مناسک الحج (فقه - عربی)
۵۹۷.....	۶۲۲. مناسک حج (فقه - عربی)
۵۹۷.....	۶۲۳. مناسک حج (فقه - فارسی)
۵۹۸.....	۶۲۴. مناسک حج (فقه - فارسی)
۵۹۹.....	۶۲۵. مناسک حج (فقه - فارسی)
۶۰۰.....	۶۲۶. مناسک الحج (فقه - عربی)
۶۰۱.....	۶۲۷. مناسک الحج (فقه - عربی)
۶۰۱.....	۶۲۸. مناسک حج (فقه - فارسی)
۶۰۲.....	۶۲۹. مناسک حج (فقه - فارسی)
۶۰۳.....	۶۳۰. مناسک حج (فقه - فارسی)
۶۰۴.....	۶۳۱. مناسک حج (فقه - فارسی)
۶۰۵.....	۶۳۲. مناسک الحج (فقه - عربی)

۶۳۳. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۰۵
۶۳۴. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۰۶
۶۳۵. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۰۷
۶۳۶. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۰۸
۶۳۷. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۰۸
۶۳۸. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۰۸
۶۳۹. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۰۹
۶۴۰. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۰۹
۶۴۱. مناسک حج (فقه - عربی) ۶۱۱
۶۴۲. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۱۲
۶۴۳. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۱۲
۶۴۴. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۱۳
۶۴۵. مناسک الحج (فقه - ترکی) ۶۱۳
۶۴۶. مناسک الحج (فقه - ترکی) ۶۱۳
۶۴۷. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۱۴
۶۴۸. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۱۴
۶۴۹. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۱۵
۶۵۰. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۱۵
۶۵۱. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۱۵
۶۵۲. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۱۷
۶۵۳. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۱۷
۶۵۴. مناسک حج (فقه - عربی) ۶۱۸
۶۵۵. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۱۹
۶۵۶. مناسک الحج (فقه - فارسی) ۶۲۰
۶۵۷. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۲۰

۶۵۸. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۲۰
۶۵۹. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۲۱
۶۶۰. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۲۱
۶۶۱. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۲۱
۶۶۲. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۲۲
۶۶۳. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۲۲
۶۶۴. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۲۳
۶۶۵. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۲۴
۶۶۶. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۲۵
۶۶۷. مناسک حج (فقه شیعی - فارسی) ۶۲۶
۶۶۸. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۲۶
۶۶۹. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۲۷
۶۷۰. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۲۸
۶۷۱. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۲۹
۶۷۲. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۳۴
۶۷۳. مناسک حج (فقه - ترکی) ۶۳۵
۶۷۴. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۳۶
۶۷۵. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۳۷
۶۷۶. مناسک الحج (فقه - فارسی) ۶۳۸
۶۷۷. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۳۹
۶۷۸. مناسک الحج (فقه - ترکی عثمانی) ۶۳۹
۶۷۹. مناسک الحج (فقه - ترکی عثمانی) ۶۴۰
۶۸۰. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۴۰
۶۸۱. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۴۱
۶۸۲. مناسک حج (فقه - ترکی عثمانی) ۶۴۲

۶۸۳. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۴۲
۶۸۴. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۴۳
۶۸۵. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۴۴
۶۸۶. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۴۵
۶۸۷. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۴۶
۶۸۸. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۴۶
۶۸۹. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۴۷
۶۹۰. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۴۷
۶۹۱. مناسک حج (فقه - عربی) ۶۴۸
۶۹۲. مناسک حج (فقه - عربی) ۶۴۹
۶۹۳. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۵۰
۶۹۴. مناسک حج (فقه - عربی) ۶۵۰
۶۹۵. مناسک حج (فقه جعفری فارسی) ۶۵۱
۶۹۶. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۵۱
۶۹۷. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۵۲
۶۹۸. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۵۳
۶۹۹. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۵۳
۷۰۰. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۵۴
۷۰۱. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۵۵
۷۰۲. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۵۶
۷۰۳. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۵۷
۷۰۴. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۵۸
۷۰۵. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۵۹
۷۰۶. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۶۰
۷۰۷. مناسک حج (فقه - عربی) ۶۶۰

۷۰۸. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۶۱
۷۰۹. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۶۳
۷۱۰. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۶۴
۷۱۱. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۶۵
۷۱۲. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۶۵
۷۱۳. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۶۷
۷۱۴. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۶۸
۷۱۵. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۶۸
۷۱۶. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۶۹
۷۱۷. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۷۰
۷۱۸. مناسک الحج (فقه جعفری - عربی) ۶۷۰
۷۱۹. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۷۰
۷۲۰. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۷۱
۷۲۱. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۷۳
۷۲۲. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۷۳
۷۲۳. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۷۴
۷۲۴. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۷۴
۷۲۵. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۷۵
۷۲۶. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۷۵
۷۲۷. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۷۵
۷۲۸. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۷۷
۷۲۹. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۷۷
۷۳۰. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۷۹
۷۳۱. مناسک حج (فقه شیعی - فارسی) ۶۸۲
۷۳۲. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۸۳

۷۳۳. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۸۴
۷۳۴. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۸۴
۷۳۵. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۸۵
۷۳۶. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۹۳
۷۳۷. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۹۳
۷۳۸. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۹۴
۷۳۹. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۹۵
۷۴۰. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۹۶
۷۴۱. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۹۶
۷۴۲. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۹۷
۷۴۳. مناسک الحج (فقه - عربی) ۶۹۷
۷۴۴. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۹۸
۷۴۵. مناسک حج (فقه - فارسی) ۶۹۹
۷۴۶. مناسک الحج (فقه - عربی) ۷۰۰
۷۴۷. مناسک الحج (فقه - عربی) ۷۰۰
۷۴۸. مناسک الحج (فقه - عربی) ۷۰۱
۷۴۹. مناسک الحج (فقه - عربی) ۷۰۱
۷۵۰. مناسک الحج (فقه - عربی) ۷۰۲
۷۵۱. مناسک الحج (فقه - عربی) ۷۰۲
۷۵۲. مناسک حج (فقه - فارسی) ۷۰۲
۷۵۳. مناسک الحج (فقه - فارسی) ۷۰۳
۷۵۴. مناسک حج (فقه - فارسی) ۷۰۳
۷۵۵. مناسک الحج (فقه - عربی) ۷۰۳
۷۵۶. مناسک الحج (فقه - عربی) ۷۰۴
۷۵۷. مناسک الحج (فقه - عربی) ۷۰۴

۷۵۸. مناسک الحج (فقه - عربی) ۷۰۵
۷۵۹. مناسک حج (فقه - فارسی) ۷۰۵
۷۶۰. مناسک حج = آداب حج (فقه - فارسی) ۷۰۶
۷۶۱. مناسک حج = آداب حج (فقه - فارسی) ۷۰۷
۷۶۲. مناسک حج آل محمد صلوات الله عليهم اجمعين = مناسک الحج (فقه - عربی) ۷۱۸
۷۶۳. مناسک الحج = الإبتهاج فی مناسک الحاج (فقه - فارسی) ۷۱۹
۷۶۴. مناسک الحج (الأولی، الثانية، الثالثة، الرابعة، الخامسة) (فقه - فارسی) ۷۲۰
۷۶۵. مناسک حج (بخش حج مرشد العوام) (فقه - فارسی) ۷۲۰
۷۶۶. مناسک حج = بیا، مناسک حج و عمره (رساله در...) (فقه - فارسی) ۷۲۴
۷۶۷. مناسک حج = ترجمه منتخب مناسک حج صاحب جواهر (فقه - فارسی) ۷۲۵
۷۶۸. مناسک الحج = تلخیص الایام فی فتاوی حج بیت الله الحرام (فقه - عربی) ۷۲۶
۷۶۹. مناسک الحج = حاشیه ابن حجر الهیثمی علی «شرح الايضاح فی مناسک الحج» للامام النووی (فقه سنی - عربی) ۷۲۷
۷۷۰. مناسک الحج = العجالة الموجزة فی فروض المناسک (فقه - عربی) ۷۲۸
۷۷۱. مناسک الحج = حجیه (فقه - عربی) ۷۲۸
۷۷۲. مناسک الحج = رحلة الحرمين (فقه - فارسی) ۷۳۰
۷۷۳. مناسک الحج = رسائل حج (فقه - عربی) ۷۳۰
۷۷۴. مناسک حج (رساله ای در...) (فقه - فارسی) ۷۳۲
۷۷۵. مناسک حج = رساله حج (فقه - فارسی) ۷۳۳
۷۷۶. مناسک حج = رساله حج (فقه - فارسی) ۷۳۴
۷۷۷. مناسک حج = رساله در حج (فقه - فارسی) ۷۳۵
۷۷۸. مناسک الحج (الصغیر) (فقه - عربی) ۷۳۶
۷۷۹. مناسک الحج فی مجرد العمل و الأدعية (فقه - عربی) ۷۳۷
۷۸۰. مناسک الحج (الکبیر) (فقه - عربی) ۷۳۷
۷۸۱. مناسک حج (کبیر) (فقه - فارسی) ۷۵۰

٧٨٢. مناسک الحج (الکبیر) (فقه - عربی) ٧٥١
٧٨٣. مناسک الحج = کتاب مناسک (فقه - فارسی و عربی) ٧٥٢
٧٨٤. مناسک حج مختصر (فقه - فارسی) ٧٥٢
٧٨٥. مناسک حج (مختصر) (فقه - فارسی) ٧٥٣
٧٨٦. مناسک الحج = المناسک الحیدریة = الانوار البدریة (فقه اهل سنت - اردو) ٧٥٥
٧٨٧. مناسک الحج = المناسک المکیة (فقه - فارسی) ٧٥٥
٧٨٨. مناسک الحج و الأدعية (فقه - عربی) ٧٥٦
٧٨٩. مناسک الحج (و أسرارہ) (فقه - فارسی) ٧٥٧
٧٩٠. مناسک الحج و آداب المدينة (فقه - عربی) ٧٥٨
٧٩١. مناسک الحج و آداب المدينة (فقه - عربی) ٧٥٩
٧٩٢. مناسک الحج و العمرة (فقه امامیه - فارسی) ٧٥٩
٧٩٣. مناسک الحج و العمرة (فقه - عربی) ٧٥٩
٧٩٤. مناسک الحج و العمرة (فقه - ترکی عثمانی) ٧٦٠
٧٩٥. مناسک حج و عمره (فقه و اسرار حج - فارسی) ٧٦٠
٧٩٦. مناسک حج و مزار (فقه - فارسی) ٧٦١
٧٩٧. المناسک الخلیلیة (فقه - عربی) ٧٦١
٧٩٨. مناسک سنان أفندی (فقه - ترکی عثمانی) ٧٦٢
٧٩٩. مناسک العلوی (فقه - فارسی) ٧٦٥
٨٠٠. المناسک المرویة فی شرح الاثنا عشریة (فقه - عربی) ٧٦٥
٨٠١. مناسک مستخرجة عن الکرمانی (فقه - عربی) ٧٦٦
٨٠٢. مناسک النجفی (فقه - گجراتی) ٧٦٦
٨٠٣. مناسک النسوان (فقه - عربی) ٧٦٦
٨٠٤. المناسک و آداب الزیارة (کتاب...) (فقه - عربی) ٧٦٧
٨٠٥. مناهل الأحکام (المناهل فی الفقه) (فقه - عربی) ٧٦٧
٨٠٦. منتخب فتوح الحرمین (فقه و جغرافیای منظوم - فارسی) ٧٦٨

۸۰۷. منتخب کتاب حج (فقه امامیه - فارسی) ۷۶۹
۸۰۸. المنتقى على منسك الملتقى (فقه حنفی - عربی) ۷۶۹
۸۰۹. منسك الحج (فقه - عربی) ۷۷۰
۸۱۰. منسك الحج (فقه - عربی) ۷۷۰
۸۱۱. منسك الحج = المناسك = مناسك الحج و العمرة (فقه شافعی - عربی) ۷۷۱
۸۱۲. منسك في الحج (فقه - عربی) ۷۷۳
۸۱۳. منسك لأب في الحج (فقه - عربی) ۷۷۳
۸۱۴. منسك معاصر (فقه - عربی) ۷۷۳
۸۱۵. منسك مختصر في احكام الحج (فقه - عربی) ۷۷۴
۸۱۶. منسك النساء (فقه شافعی - عربی) ۷۷۵
۸۱۷. منظومة في حكم استقبال القبلة بالحرام (فقه شافعی - عربی) ۷۷۵
۸۱۸. منظومه‌ای در حج = ترجیع بند در حج = ترجیع بند ناصر خسرو قبادیانی (فقه منظوم - فارسی) ۷۷۶
۸۱۹. من لا يحضره الفقيه (حدیث - عربی) ۷۷۶
۸۲۰. منهاج السعادات (سفرنامه دینی - فارسی) ۷۸۲
۸۲۱. المنهاج فی معرفة مناسك الحاج (فقه - عربی) ۷۸۲
۸۲۲. منية السالك في المناسك (فقه - ترکی عثمانی) ۷۸۳
۸۲۳. مواهب السنية فی شرح الدرّة الغرّوبة (فقه - عربی) ۷۸۳
۸۲۴. نامه به شریف مکه (نامه‌نگاری - عربی) ۷۸۴
۸۲۵. نامه به شریف مکه (نامه‌نگاری - عربی) ۷۸۵
۸۲۶. نامه پادشاه روم به شریف مکه (نامه‌نگاری - عربی) ۷۸۶
۸۲۷. نامه شاه مصر به شریف مکه (نامه‌نگاری - عربی) ۷۸۶
۸۲۸. نان و حلوا = سوانح الحجاز = سوانح سفر حجاز (اخلاق و سفرنامه دینی منظوم - فارسی) ۷۸۷
۸۲۹. نبذة من السوانح و جملة من الموانح (فقد شیخ اکبر فی طریق حج بیت‌الله و زیارت سید الانام) (فقه - عربی) ۷۹۹

- ۸۳۰ النخبة الوجيزة في مناسك الحج (فقه - عربی) ۷۹۹
- ۸۳۱ نزهة المشتاق في حلا عمرة المکی و الملحق به من الآفاق (فقه - عربی) ۸۰۰
- ۸۳۲ النعم السوانغ فی إحرام المذنی من رابع (فقه حنفی - عربی) ۸۰۱
- ۸۳۳ نعم المنهج فی أحكام العمرة و الحج (فقه - عربی) ۸۰۱
- ۸۳۴ النفحة المسكية فی الرحلة المکية = سفرنامه سويدي (سفرنامه دينی - عربی) ۸۰۲
- ۸۳۵ نوادر الحج (فقه - عربی) ۸۰۴
- ۸۳۶ ندر الحج (فقه - عربی) ۸۰۴
- ۸۰۷ ندر المشرقین (سفرنامه دينی، عرفانی منظوم - فارسی) ۸۰۴
- ۸۳۸ نهج الحج (م - منسك الحاج) (فقه - عربی) ۸۰۶
- ۸۳۹ نهج السائرين فی حج الافراد (فقه - عربی) ۸۰۶
- ۸۴۰ نيات الحج (فقه - عربی) ۸۰۷
- ۸۴۱ نيات الحج = نية الحج والعمره - المنسك المختصر (فقه - عربی) ۸۰۷
- ۸۴۲ نيل الوطر فی ذكر أحوال أسفارى الحرم الأزهر و النبی الأنور (سفرنامه منظوم دينی - عربی) ۸۱۲
- ۸۴۳ واجبات التمتع بالعمره الى الحج (فقه - عربی) ۸۱۳
- ۸۴۴ واجبات الحج و العمره = مناسك الحج (رسالة الحج) (فقه - عربی) ۸۱۳
- ۸۴۵ واجبات عمره تمتع و بعض سنن = احكام الحج (فقه - فارسی) ۸۱۴
- ۸۴۶ الوافی (حديث - عربی) ۸۱۵
- ۸۴۷ واقعات سفر حجاز (سفرنامه دينی - فارسی) ۸۱۶
- ۸۴۸ وجوب الحج (فقه - عربی) ۸۱۷
- ۸۴۹ وجوب الحج علی المستطيع و إن كان فی مرض مخوف (فقه - عربی) ۸۱۷
- ۸۵۰ وجيز الاحكام فی حجج الاسلام = مرآة الاحكام فی حجج الاسلام (فقه - عربی) ۸۱۸
- ۸۵۱ وجيزة الحج (فی مواقف الحاج و منازلهم و ما يلزمهم) (فقه و آداب - فارسی) ۸۱۸
- ۸۵۲ وجيزة فی المسائل الخلافة فی مناسك الحج (فقه - عربی) ۸۱۹
- ۸۵۳ وجيزه در مسائل حج و عمره (فقه - فارسی) ۸۱۹

- ۸۵۴ وسائل الشیعة (حدیث - عربی) ۸۲۰
- ۸۵۵ وسیلة النجاة و ذریعة الفلاح = مناسک حج = سؤال و جواب (رساله...) (فقه - فارسی) ۸۲۱
- ۸۵۶ وصف رحلة في شمال الجزيرة (الحجاز و مصر و الشام) (فقه - عربی) ۸۲۲
- ۸۵۷ وظیفه الحجاج (فقه - عربی) ۸۲۲
- ۸۵۸ هداية التاج في شرح مناسك الحاج (فقه - عربی) ۸۲۲
- ۸۵۹ هداية الحاج و المعتمر الى وظائف البيت و المشاعر (فقه - عربی) ۸۲۳
- ۸۶۰ هداية السالك الى بيان افعال المعتمر و الحاج (فقه مالکی - عربی) ۸۲۳
- ۸۶۱ هداية السالكين من الأنام الى حج بيت الله الحرام (فقه - عربی) ۸۲۳
- ۸۶۲ هداية السالكين من الحجاج و المعتمرين (من رسالة نجات العباد) (فقه - عربی) ۸۲۴
- ۸۶۳ هداية السبيل و كفاية الدليل سفرنامه دينی و فقه - فارسی) ۸۲۵
- ۸۶۴ هداية المصلي (فقه منظوم - عربی) ۸۲۶
- ۸۶۵ هداية المُناسك إلى طريق المُناسك (فقه - فارسی) ۸۲۷
- ۸۶۶ هداية الناسكين من الحجاج و المعتمرين = كتاب الحج و العمرة = مختصر من جواهر الكلام (فقه جعفری - عربی) ۸۲۷
- کتابنامه ۸۲۹
- ضمیمه: تصاویر ۸۴۱

دیباجه

منابع عظیم میراث اسلامی که به صورت نسخه‌های خطی و دست‌نویس در کتابخانه‌ها، گنجینه‌ها و مجموعه‌های شخصی در سراسر جهان پراکنده است، بخش عمده و قابل توجهی از دانش و دستاوردهای علمی مسلمانان را در بر گرفته است و در کنار آثار معماری و هنری باقی مانده از آنان، آینه‌های سلامی تمدن باشکوه اسلامی به شمار می‌آید. با وجود تلاش‌هایی که در چند دهه اخیر در راستای احیای میراث اسلامی و تصحیح آثار و تألیفات ارزشمند علمی و دینی عالمان و اندیشمندان مسلمان صورت گرفته، اما هنوز در لابه‌لای قفسه‌های کتابخانه‌ها و مراکز نسخ خطی جهان، می‌توان متن و نسخه‌های خطی فراوانی را یافت که مورد توجه قرار نگرفته و نیازمند معرفی، تصحیح و پژوهش می‌باشد. گروه تاریخ و سیره پژوهشکده حج و زیارت، در راستای احیا و معرفی میراث و منابع اسلامی مرتبط با آداب و مناسک حج و نیز تاریخ حرمین شریفین، اقدام به انتشار کتاب حاضر نموده است؛ با این امید که راهنمای جامعی برای پژوهشگران این حوزه و نیز علاقه‌مندان به میراث گرانبهای اسلامی، باشد. از گردآورنده محترم این اثر، جناب آقای محمدعلی باقرزاده، سپاسگزاریم و برایشان موفقیت‌های روزافزون را آرزو داریم.

پژوهشکده حج و زیارت

گروه تاریخ و سیره

مقدمه

به نام خدایی که فرم و خرد نیارد که تا کنه او پی برد
الهی چو این نقش نرگزارد به آخر رسید، آخرش خیر باد

حج از فرایض بسیار مهم الهی است. عمل مشترک بین مذاهب اسلامی که پیامدهای نیکو و منافع فراوان آن، چه بسا می تواند جهانی، سرایی و فرادینی و مذهبی باشد. حج، تنها فریضه ای است که عامل اجتماع مسلمین جهان را اهدای مشترک و در مکان و زمانی خاص و معین می گردد که آثار و برکات مادی و معنوی آن، در مسافرت گوناگون حیات بشری راه گشا و اثرگذار است.

در همین اجتماع عظیم است که می توان گفت نمادی از امت اسلامی به نمایش گذاشته می شود و همین امر را - در مقیاسی به ظاهر کوچک تر و با بعضی تفاوت های جزئی و محتوایی - در زیارت مشاهد مشرفه و عتبات مقدسه نیز می توان مشاهده کرد.

علما و بزرگان دین مبین اسلام و حتی دانشمندان غیر مسلمان، از دیرباز بدین امور توجه داشته اند و در این باب، کتب و رسائل بسیاری به یادگار نهاده اند. از کتب فقهی، تاریخی، جغرافیایی، تراجم و رجال و سفرنامه ها گرفته تا کتبی با موضوعات زیارت و انساب و معماری و... که هر یک به نوعی مرتبط با موضوع فوق هستند و شناخت آثار این دانشمندان برای پژوهشگران در علوم گوناگون، مغتنم خواهد بود.

اهمیت و ضرورت طرح

با توجه به حضور گسترده حجاج از کشورهای اسلامی شناسایی داشته‌های تألیفی مخطوط - که به عنوان منابع اصیل و مادر به شمار می‌روند - در این زمینه، برای پاسخ به پرسش‌ها و شبهات و رفع مجهولات و بدگمانی‌ها و به منظور اشراف بر پیشینه مسائل مربوط به حج - از آداب و منازل و طرق وصول بدان سرزمین مقدس، مقدمات، آثار و... - الزامی به نظر می‌رسد.

از دیگر سو و در این زمانه، ضرورت تخصصی کردن این مباحث با هدف بهره‌وری بهتر و سریع‌تر، از موانع انکارناپذیر است.

در همین راستا و در آخرین اثر مرتبط با مباحث حج، برادر ساعی جناب آقای نصر اصفهانی، اقدام به گردآوری و تدوین کتب چاپ شده طی سال‌های ۱۳۵۸ الی ۱۳۸۸ ه.ش در حوزه حج و عتبات نموده، که در سال گذشته برای نوبت اول به چاپ رسیده و در حد خود، کاری در خور و قابل تقدیر است و تا اندازه‌ای برای رصد کارهای چاپی انجام شده می‌تواند مفید باشد.

البته در خصوص کتاب‌شناسی حج، در گذشته نیز کارهایی صورت پذیرفته است، همچون «کتابنامه حج» آقای بکایی که در اواسط دهه هشتاد شمسی انجام شده، ولی با مراجعه بدان کتاب، نواقص و اشتباهات بسیاری دیده می‌شود که لازم به بازنگری است؛ همچون اشتباه در ثبت دقیق اسامی و تاریخ تولد یا وفات‌ها، اشتباه در طبق‌انچه در منابع معتبر آمده و یا آدرس دقیق کتابخانه‌ای که کتاب در آنجا موجود است و حتی اشتباه در ضبط الفبایی کتاب‌شناسی مذکور، از جمله اموری است که سطح این کار را تنزل می‌دهد؛ هرچند به عنوان پی‌گیری عنوانین مرتبط با بحث، تا حدی قابل استفاده است.

از سوی دیگر، این کتابنامه، مشترک بین تألیفات مخطوط و مطبوع است و در بسیاری از موارد، نوع کتاب از حیث خطی یا چاپی بودن تشخیص داده نمی‌شود.

این کمترین نیز به دلیل آشنایی با مخطوطات، طی سالیان متمادی کار در حوزه

فهرست‌نگاری نسخ خطی و کارهای تصحیحی و تحقیقی و بازخوانی اسناد، بر آن شدم تا این امر را تنها در باب مخطوطات که بی‌شک از اعتبار و اهمیتی به مراتب بیشتر برخوردارند، پی‌گیری نمایم.

لذا در یک محاسبه اجمالی و با مراجعه به فهرس موجود مخطوطات داخلی و خارجی، می‌توان گفت که بالغ بر دوهزار مخطوط در موضوعات مختلف در حوزه این طرح وجود دارد.

بسیاری از این نسخه‌ها تصحیح و چاپ نشده‌اند و در مواردی هم دارای چاپ‌های مغلوط و فاقد کیفیت مطالب می‌ند.

از دیگر سو، این اوراق و کتب ارزشمند، به دلایل عدیده، در معرض تخریب و تلف هستند که این امر نیز بر اهمیت موضوع، تسریع در شناسایی و حفظ آن‌ها می‌افزاید.

چینش اطلاعات برآمده از میان این مخطوطات و تحلیل محتوایی آنها می‌تواند روشنگر زوایای مجهولی از تاریخ و فرهنگ یک ملت یا مذهب باشد و همچون قطعات یک جورچین، تصویری درست و کامل از یک تمدن را به نمایش بگذارد.

فوائد طرح

۱. پرهیز از موازی‌کاری و ارائه کارهایی نو در حوزه بحث و به تبع آن، رهنمون شدن به جهات نکاویده موضوع؛
۲. تجمیع اطلاعات در موضوع مذکور به طور تخصصی و تسریع در دستیابی به تحقیق و پژوهشگران موضوع مورد نظر به منابع اصلی؛
۳. ایجاد زمینه تهیه مقالات مختلف در مجال مورد بحث، از مخطوطات به‌دست آمده؛
۴. به‌دست آوردن اطلاعات جغرافیایی در باب اماکن متبرکه حج و عتبات و سیر تغییر و تحول آنها و طرق و منازل وصول بدان‌ها؛
۵. کشف مشاهیر و رجالی که در این مسیرها راه پیموده‌اند و برخی در این مسیر فوت شده‌اند و در جاهای دیگر اثری از آنها نیست، یا اطلاعات درباره آنها ناقص است؛

۶. تهیه، تدوین و تحلیل وقایع تاریخی مندرج در این نسخ؛

۷. رصد مخطوط محور سیر تحول در مباحث فقهی مرتبط با حج و زیارت حرمین شریفین و مباحث مربوطه.

البته این نهاد قویم و علمی شایسته است که در راستای حفظ این گونه آثار و نیز به تناسب حیطه کاری‌اش، با توجه به شرایط و ضوابط و بهره‌برداری از موقعیت ارتباطی که با سایر کشورهای اسلامی و غیر آن دارند، اقدام به خرید این گونه نسخه‌ها یا تهیه فایل دیجیتال آنها کند که اثرات ذیل بر این کار مترتب است:

- ۱ - غنای کتابخانه این پژوهشکده با توجه به اعتباری که برای مخطوطات قائل هستیم؛
- ب - جاد ک، بخانه تخصصی دیجیتالی یا هبیری (فیزیکی - دیجیتالی) در موضوع مورد بحث و تحلیل راسخ المللی داده‌ها (Data Center) در مبحث منظور؛
- ج - تحقیق بر روی نسخه‌ها، پیشنهادی یا تصحیح عناوین چاپ شده، بر محور مخطوطات به‌دست آمده.

روش کار

در این کار که اختصاص به مباحث حج در دامنه گسترده آن، از مباحث فقهی و اعتقادی و اسرار عبادات و سفرنامه‌های مربوط به حج و عمره (حرمین...) دارد، پس از هر عنوانی، مباحث کتاب‌شناسی (شامل نام کتاب، مؤلف، موضوع، زبان و محتوای کتاب) و نسخه‌شناسی (شامل نوع خط، کاتب و سال کتابت، جلد و...) به‌طور تفصیلی آورده می‌شود.

در این اثر، ملاک را هر عنوان جدید قرار می‌دهیم و نسخه‌های مختلف آن را با در نظر گرفتن پوشش کتابخانه‌ای آن نسخه، معرفی می‌کنیم.

برای هر عنوان به ترتیب، یک شماره به صورت وسط‌چین لحاظ می‌شود؛ سپس در بخش نسخه‌های مختلف، در سمت راست، شماره نسخه از ابتدا تا نسخه پایانی کل عناوین درج شده است که شماره آخر سمت راست در فهرست کنونی، تعداد کل

نسخه‌های مورد بررسی در این فعالیت را نشان می‌دهد.

بعد از این عدد و پس از یک ممیز، تعداد هر نسخه در هر عنوان و از شماره یک تا هر چند نسخه‌ای که آورده شده، درج گردیده است.

چینش عناوین به ترتیب الفبایی و بدون محدودیت زمانی و مذهبی و حول محور مورد بحث و فروع آن صورت می‌پذیرد.

نکته دیگر که لازم است بیان شود این که کل مباحث کتاب را می‌توان در دو بخش تعریف نمود.

- اول: نسخه‌هایی که تمام یا اکثر مباحث آن مربوط به حج و فروع آن است؛

- دوم: شامل عناوینی است که مشتمل بر مباحث حج هم هست که در این جا آن

نسخه‌هایی که مربوط و مشتمل بر مباحث حج است، گزارش شده است.

یادآوری می‌کنیم که به دلیل فراوانی فهرست نگاران و یکنواخت نبودن کتب فهرست در پردازش و معرفی مخطوطات، در بسیاری از موارد به جهات کتاب‌شناسی پرداخته نشده است که این مسئله، کار پژوهشی بیشتری می‌طلبد تا به طور تفصیلی، خصوصاً در باب کتبی که تک‌نسخه‌ای است، بدین جنبه پرداخته شده و در نسخ به طور تفصیلی به دست آمده و گزارش شود.

طی جست‌وجو در کتب فهراس مختلف مخطوطات داخلی و خارجی و گزینش عناوین مورد نظر و تطبیق و پالایش اضافات و درج مطالب مورد نیاز و جمع‌انواع، در مواردی که تصویر دیجیتالی نسخه‌ها نیز به دست آید، صفحات یا برگ‌های اعزاز و انجام آنها برای آشنایی بیشتر با نسخه ضمیمه می‌شود که این کار در این زمینه و با این مقدار، برای اولین بار است که انجام می‌شود.

توضیح بیشتر این که پس از درج عنوان و مطالب مربوط بدان، در بخش معرفی نسخه، پس از اطلاعات نسخه‌شناسی، تصویری از آغاز و انجام نسخه (که گاه می‌تواند افتاده هم باشد) آورده می‌شود و اطلاعات مربوط بدان‌ها نیز زیرنویس می‌شود؛ همچون نام عنوان،

منبع نسخه و تاریخ کتابت.^۱

البته غیر از مخطوطات، در دو بخش چاپ سنگی و نسخه‌های عکسی نیز می‌توان طرح را تعریف نمود و ادامه داد که در مراحل بعدی و در صورت تمایل مسئولین محترم پژوهشکده قابل اجرا است.

همچنین در این کتاب‌شناسی، به تناسب، به بعضی نسخه‌های چاپ سنگی نیز اشاره شده است که چندان اطلاعات دقیقی از مخطوطات آن به دست نیامده و همچنین بسیاری از آن اطلاعات مربوطه را ندارد؛ اما به این دلیل که عناوین بیشتری را معرفی کرده باشیم، اجمالاً به آن‌ها نیز اشاره شده است.

برخی نسخه‌ها نیز گزارش شده، ولی منبعی برای آن یافت نشده است؛ اما چون نسبت به مخطوط بودن آن اطمینان داشتیم، آن عناوین نیز در این مجال گنجانده شده است. این امر، بیشتر در عناوینی که از «الذریعه» گرفته شده است به چشم می‌خورد که صاحب الذریعه چندان به نسخه‌شناسی اثر نپرداخته. در بسیاری از موارد، تنها به رؤیت کتابی نزد شخص یا در کتابخانه‌ای اشاره کرده است که به جهت پوشش بیشتر عناوین معرفی شده - هرچند که اطلاعات چندان از نسخه‌های مذکور به دست نیاوردیم -، آن موارد را نیز درج کردیم.

نیز در مجالی که برای تدوین این کتاب‌شناسی در نظر گرفته شد، بعضی اطلاعات در مواردی اندک همچون تاریخ مؤلف یا سایر اطلاعات نسخه‌شناسی و کتاب‌شناسی توصیفی (با در نظر گرفتن این‌که در اغلب موارد، عنوان اثر، گویای محتوای کتاب می‌باشد) به این دلیل که آن اطلاعات در منابع رجوع شده وجود نداشت یا ناقص بود، منعکس نشده؛ هرچند بسیاری از اطلاعات تکمیلی با مراجعه به اصل نسخه‌ها و بر اساس تصاویر به دست آمده، در اختیار مؤلف گذاشته شده است.

۱. خواننده محترم در مواردی به علامتی چون (۹) یا [.] برخورد می‌نماید که حاکی از آن است که کلمه‌ای به طور احتمالی خوانده شده و اطمینان به خوانش آن ندارد یا در مورد دیگر، کلمه یا کلماتی به صورت کلی ناخوانا هستند که این امر را با [.] نشان داده‌ایم.

برخی مشکلات در مراحل تولید این اثر از این قرار است:
فرصت اندکی که به تدوین این اثر اختصاص یافته، که به جهت کار میدانی و نیاز به پژوهش بیشتر، نیاز به زمان بیشتر و در بعض موارد محتاج به بازدید از کتابخانه‌های خارج از کشور بوده است.

در دسترس نبودن تصویر بسیاری از نسخه‌ها به دلیل موانع موجود در برخی کتابخانه‌ها جهت تکمیل نوشتن موجود در فهرست‌های گوناگون.

یکسان نبودن سبک‌ها و استاندارد در کتب فهارس موجود.

در این باره لازم به توضیح است که انگیزه نگارش فهارس، توان علمی فهرست‌نگار، ملیت فهرست‌نگار و... در کیفیت فهارسی که بدان‌ها رجوع شده، بسیار اثرگذار است. عدم اطلاع دقیق فهرست‌نگاران در دوره‌های مختلف زمانی و مکانی، از نوشته‌های یکدیگر، به‌خصوص فهرست‌نگاران هم‌عصر و بالتبع عدم ارجاع به معاصر و استفاده از تجربیات یکدیگر.

در این زمینه شاید بتوان به مجموعه فهارسی که در سالان اخیر و با همت آقای رسول جعفریان در کتابخانه مجلس انجام شد - که کاری بسیار ارزشمند و قابل تقدیر بود - اشاره کرد که به دلیل تعجیل در کار، دارای چنین معایبی نیز بود.

دیگر این که بخش چشمگیری از کتب فهارس، در درج مطالب، دست‌نویس را نداشته‌اند و مرتکب اشتباهات متعدد از اشکالات حروف‌چینی گرفته تا اشتباه درج ته‌ریخ و اسامی کتب و مؤلفین و موضوعات و... شده‌اند.

مجموعه‌ای از این گونه اشکالات را در تازه‌ترین فهرست بزرگ منتشره از کتابخانه ملی به نام «فتخا» می‌توان دید که به دلیل اعتماد بر فهارس موجود، بازتاب عین عبارات موجود در آن فهارس و عدم مراجعه به تصاویر نسخه‌ها و یا به دلیل چند دست بودن کار و یا به هر دلیل دیگری، خالی از این اشکالات نیست.

البته فعالیت حاضر را نیز خالی از عیب و نقص نمی‌دانیم، و بی‌تردید زوایای اشتباه و

ابهام در موارد متعدد آن، از چشمان تیزبین پژوهشگران اندیشمند و مراجعین به چنین فهارسی دور نخواهد ماند. به همین دلیل این کمترین که با انجام این کار، در نوع خود، اولین فعالیت خود را با این حجم و کیفیت ارائه می‌دهد، همواره منتظر بیان نظرات و انتقادات سازنده اهل فن خواهم بود که با تذکرات به جا و صمیمانه خویش، دستگیر این نوپا در هفوات موجود باشند.

مکرا نه

در بیان، از همه بزرگانی که در نسج و تشکیل این کمینه بضاعت، مجری را یاری نمودند از قبیل کتابخانه‌هایی که تصویری از نسخه آن‌ها درج شده است، یا مؤلفینی که از مکتوبات آنان در کار حاضر بهره برده‌ام، نیز عزیزانی که همواره از مشاوره آن‌ها سود برده‌ام، چون استاد عزیزم جناب حجة الاسلام والمسلمین سید صادق حسینی اشکوری و ناظران محترم پروژه، جناب حجة الاسلام والمسلمین دکتر محمد مهدی فقیه محمدی جلالی (بحرالعلوم) و جناب آقای استاد حامد آریو، دیگر دست‌اندرکارانی که موجبات پیشرفت کار را فراهم آورده‌اند، چه در پژوهش که حج و زیارت و یا خارج از آن، سپاس‌گزاری می‌نمایم.

محمدعلی باقرزاده